PROGRAMMAJAARVERSLAG 2022

METROPOOLREGIO EINDHOVEN

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

Inhoudsopgave

OVERZICHT METROPOOLREGIO EINDHOVEN **2**

KERNGEGEVENS **3**

LEESWIJZER **4**

PROGRAMMA'S & THEMA'S **5**

Metropoolregio Eindhoven 5
Economie, incl. Investeringsfondsen en bijdrage Brainport Development 5
Transitie landelijk gebied 9
Energietransitie 14
Mobiliteit, incl. GGA 18
Samenwerking en strategie, incl. Landgoed Gulbergen 21
Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe) 25
Overhead 27

PARAGRAFEN **28**

Weerstandsvermogen en risicomanagement 28
Financiering 31
Bedrijfsvoering 32
Verbonden partijen 33
Grondbeleid 34
Onderhoud kapitaalgoederen 35
Rechtmatigheid 35

PROGRAMMAJAARREKENING 2022 **37**

Overzicht baten en lasten 37
Toelichting op het overzicht baten en lasten 37
Verschillen overzicht baten en lasten 38
Toelichting op verschillen overzicht baten en lasten 38
Inwonerbijdrage 42
Formatie 42
Balans per 31 december 2022 43
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 45
Toelichting op de balans per 31 december 2022 46
Gebeurtenissen na balansdatum 55
Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen 55
WNT-verantwoording 2022 Metropoolregio Eindhoven 55

CONTROLEVERKLARING ACCOUNTANT **58**

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

OVERZICHT METROPOOLREGIO EINDHOVEN

Gemeenschappelijke Regeling

Bij besluit van 12 mei 1993 is de Gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Regio Eindhoven door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant goedgekeurd. Deze regeling is gewijzigd op basis van de reacties van de gemeenten en de op 21 december 2004 door de Tweede Kamer aangenomen Wijzigingswet Wgr-plus, die op 1 januari 2006 in werking is getreden.
In 2010 hebben alle 21 aan het SRE deelnemende gemeenten een gelijkluidend besluit genomen over de derde wijziging van de Gemeenschappelijke regeling van het SRE.
Vanaf 25 februari 2015 heeft de bestuurlijke samenwerking in de regio vorm gekregen in de Metropoolregio Eindhoven. Vanaf deze datum is dan ook de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven in werking getreden. Op 15 december 2021 heeft een technische aanpassing op deze regeling plaatsgevonden, welke op 1 januari 2022 van kracht is geworden.

Deelnemende gemeenten	**21**
Algemeen bestuur	**21 leden**
Dagelijks Bestuur	J.R.V.A. Dijsselbloem
	P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel
	F.L.J. van der Meijden
	J.C.R. Keijzers-Verschelling
	J. Wiggers, directeur
Adviseurs Dagelijks Bestuur	S.P.M.F. Steenbakkers
	S.C.A. Luijten
	A.P. d'Haens
	M.M. Kuijken

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

KERNGEGEVENS

		jaarrekening 2022	jaarrekening 2021
Algemeen			
Inwoners		803.246	791.021
Hectares		146.000	146.000
Financieel	(x € 1.000)		
Balans			
Materiële vaste activa		22.089	22.341
Financiële vaste activa		874	923
Algemene reserve		1.300	1.081
Saldo lopende rekening		469	598
Bestemmingsreserves		12.525	12.646
Voorzieningen		6.707	6.661
Langlopende schulden		4.475	4.673
Baten		15.797	17.652
Lasten		15.328	17.054
Saldo lopende rekening			
Metropoolregio Eindhoven		261	526
RHCe		209	72
Gulbergen		0	0
Totaal		**469**	**598**
Personeel	**(in fte's per 31-12)**		
Metropoolregio Eindhoven		20,7	20,9
RHCe		10,6	9,9
Totaal		**31,3**	**30,7**
Personeelslasten	(x € 1.000)		
Metropoolregio Eindhoven		2.187	2.196
RHCe		840	864
Totaal		**3.027**	**3.060**
Gemeentelijke bijdragen	(x € 1,-)		
Metropoolregio Eindhoven per inwoner			
Bijdrage Regionale opgaven		3,910	3,861
Bijdrage Brainport Development		2,552	2,520
Bijdrage Stimuleringsfonds		3,554	3,554
		10,017	**9,935**
Regionaal Historisch Centrum			
Archief RHCe m1		16.259	16.259
Bijdrage per inwoner		4,153	4,101
Indexering inwonerbijdrage		1,77%	2,68%

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

LEESWIJZER

Het jaarverslag 2022 van de concernorganisatie Metropoolregio Eindhoven heeft overeenkomstig de Begroting 2022 de vorm van een programmajaarverslag. Lasten en baten zijn toegerekend aan de programma's. Op deze manier worden de prijs, prestaties en kwaliteit beter zichtbaar.

Op het overzicht Programmarealisatie 2022 zijn de realisatiecijfers 2022, alsmede de begrote cijfers 2022 en de begroting na 1e wijziging per dienstonderdeel vermeld. De kosten van overhead worden conform het 'Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincie' (BBV) zichtbaar gemaakt op een apart programma. Een en ander resulteert in een exploitatiesaldo 2022 per dienstonderdeel.

In de jaarrekening is een afzonderlijk overzicht 'Verschillen programmasaldi 2022' met een toelichting van de belangrijkste verschillen opgenomen.

De Jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het BBV en de financiële beleidsnota's 'Nota Reserves en voorzieningen Metropoolregio Eindhoven', treasurystatuut etc.. Tevens is de Notitie Algemene reserve (als onderdeel van de beleidsnotitie Kaders P&C documenten 4GR) van toepassing op de jaarrekening 2022.

In de voorgeschreven paragrafen wordt een aantal aspecten van de financiële huishouding toegelicht, zoals weerstandsvermogen, financiering en bedrijfsvoering. Tevens wordt informatie gegeven over de verbonden partijen, grondbeleid onderhoud kapitaalgoederen en rechtmatigheid.

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

PROGRAMMA'S EN THEMA'S

METROPOOLREGIO EINDHOVEN

Realisatie Werkprogramma 2022 Metropoolregio Eindhoven

Met de realisatie van het Werkprogramma 2022 van de Metropoolregio Eindhoven is uitvoering gegeven aan het vierde en laatste werkprogramma dat uitvoering heeft gegeven aan het Samenwerkingsakkoord 2019-2022. Dit werkprogramma, waarop de 21 gemeenteraden een zienswijze kenbaar hebben gemaakt, is op 23 februari 2022 door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

In dit programmaverslag kijken we terug wat we, de 21 samenwerkende gemeenten, in 2022 hebben gedaan om de ambities van onze missie te realiseren. Hierbij betrekken we ook het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe) en Landgoed Gulbergen als onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven.

Economie

incl. Investeringsfondsen en bijdrage Brainport Development

Opgave Samenwerkingsakkoord 2019-2022

De economie van Brainport is de groeimotor van Nederland. Brainport Eindhoven is bovendien een hightech regio van wereldformaat. De werkloosheid daalt, het aantal patentaanvragen blijft heel hoog en de economie blijft bovengemiddeld groeien. Bedrijven hebben veel vacatures, voornamelijk voor technische en ICT-functies. Het economische succes van onze regio komt niet uit het niets. Jarenlang is door overheden, bedrijven en onderwijsinstellingen samengewerkt aan een robuust ecosysteem, waarin de innovatieve maakindustrie tot bloei is gekomen en onderdeel is van het internationale speelveld. Als we als regio willen blijven excelleren, moeten we blijven werken aan de verdere versteviging van dit ecosysteem.

De 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant zijn hierin een belangrijke factor. De gemeenten vormen de overheidsinbreng in de triple helix en 'borgen' als zodanig deze samenwerking. Om het vestigingsklimaat te versterken, moeten we gezamenlijk investeren in kennis, infrastructuur en een aantrekkelijke werk- en leefomgeving. De economische samenwerking van de 21 gemeenten is erop gericht om deze bijdrage binnen Brainport te leveren. Dit doen we zowel via een financiële en inhoudelijke bijdrage aan Brainport, als met rechtstreekse aanwakkering van innovatie via het Stimuleringsfonds. Daarnaast hebben we oog voor bredere economische ontwikkelingen en definiëren daarop waar nodig acties, parallel aan de Brainportagenda.

Opgave Werkprogramma 2022

Verbinden van gemeentelijke en subregionale economische agenda's met de Brainportagenda

- Stevige verbinding tussen Brainport agenda, stichting Brainport en 21 gemeenten.
- Specifiek zetten we in 2022 in op de doorontwikkeling van de BNA (met oog op de uitvoering van het Brainport Bid en ondersteunend aan onze lobby). Vanuit de schakelfunctie in het thema economie concretiseren we de bijdrage die de samenwerkende gemeenten willen/ kunnen leveren concretiseren. Afspraken met het nieuwe kabinet zijn in 2022 aan de orde.

- Specifiek inhoudelijk betreft dit de prioriteiten in de Brainport meerjarenagenda: technologie voor maatschappelijke vraagstukken, MKB-start en scale-up ondersteuning, investeren in voorzieningen en bereikbaarheid.
- Coördinatie subsidieverstrekking aan Brainport Development op basis van afspraken meerjarenfinanciering Brainport Development 2021-2024.
- Gecoördineerde en afgestemde inbreng vanuit de 21 gemeenten in het jaarplan van Brainport.
- Samen met Brainport, gemeentes input ophalen voor acties (aanpak) ter versterking van brede vestigingsklimaat in de regio. Dit gericht op een brede insteek van wonen, werken en leven. Specifiek volgen we hier ook ontwikkelingen rondom de RES/Netwerkcongestie.

Bevorderen van kennis & innovatie

- Versterking van brede economische ontwikkeling in de regio door het financieren van relevante, innovatieve samenwerkingsprojecten (Stimuleringsfonds) gericht op het regionaal MKB.
- Uitvoering adviesregeling SAR n Versterking van kennis t.b.v. krachtige ontwikkeling regionale economie

Versterken van de basiseconomie

Brede welvaart voor de Brainportregio, vertaald in een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor inwoners, bedrijven en kenniswerkers:

- Afronding Corona herstelaanpak: Op basis van de toegekende middelen in de herstelaanpak zal in 2022 de focus liggende de monitoring en afronding van lopende projecten. De monitoring van projecten zal op regelmatige basis plaatsvinden in het POHO zodat de uitkomsten van de herstelaanpak ook gebruikt kunnen worden in de langer termijn doorontwikkeling van de economische agenda van de regio.
- Coördinatie afstemming bedrijventerreinen tussen de vier subregio's.
- We verkennen, verbinden en agenderen opgaven die publieke actie op regionale schaal vragen en die de faciliterende bedrijvigheid optimaal ondersteunen om regionale ambities mogelijk te maken (top high tech systeem). In de ontwikkeling van aanpakken/acties spelen we in op actuele ontwikkelingen die vanuit de regio en het thema Economie worden aangedragen.

Resultaten 2022

Een nieuwe voorzitter en vicevoorzitter van het portefeuillehoudersoverleg (poho) Economie

In het poho Economie van 19 september 2022 zijn voor de nieuwe bestuursperiode een voorzitter (Stijn Steenbakkers, Eindhoven) en vicevoorzitter (Remco Bosma, Bladel) gekozen. Hiermee heeft het poho Economie na de verkiezingen een start gemaakt voor de komende periode. In verband met het vertrek van Remco Bosma in januari 2023, is in december 2022 Leon van de Moosdijk (Asten) benoemd als zijn opvolger. Vanuit het poho zijn Martijn de Kort (Helmond) als voorzitter en Mieke Theus (Valkenswaard) als vicevoorzitter aan de slag gegaan in de Adviesgroep Stimuleringsfonds.

Verbinden van gemeentelijke en subregionale economische agenda's met de Brainportagenda

<u>Van BNA naar een Strategische Agenda voor doorontwikkeling van de mainportstatus van Brainport</u>

Met het Rijk werden onder het vorige kabinet (Rutte III) de afspraken tussen Rijk en regio vastgelegd in de Brainport Nationale Actieagenda (BNA). Hierin is vastgelegd wat ervoor nodig is om de Brainportregio als economische motor voor de BV Nederland te laten versnellen. Dit afsprakenkader verliep met de komst van een nieuw kabinet. In 2021 is vanuit de regio

voorgesorteerd op een vervolg op de BNA met een Brainport Bid. Het nieuwe kabinet heeft hierop in het nieuwe coalitieakkoord aangegeven dat zij inzet op de doorontwikkeling van de mainportstatus van deze regio. Hiermee is de basis gelegd voor een nieuw afsprakenkader om deze regio vanuit het Rijk met een voorrangspositie te ondersteunen in de ontwikkeling en hiermee de mainportstatus verder te versterken. In januari 2022 is een intensief traject opgestart om de regio via het poho economie mee te nemen in de doorontwikkeling van de mainportstatus. Maandelijks is het poho bijgepraat over de ontwikkeling van de strategische agenda en de voortgang en resultaten van bestuurlijke overleggen met het Rijk in het BO Brainport. Aan deze bestuurlijke overlegtafel wordt de inzet vanuit regio en Rijk in de nog in ontwikkeling zijnde Strategische Agenda Brainport besproken.

Jaarplan Brainport

De Brainport Agenda wordt jaarlijks uitgewerkt in een jaarplan waarin staat welke inzet in het komend jaar geleverd wordt om invulling te geven aan de gestelde doelen in de 3 pijlers. Hiervoor wordt bij alle triple helix partners input opgehaald. De Metropoolregio Eindhoven haalt als triple helix partner de input op bij de 21 gemeenten. Brainport Development maakt in het jaarplan de vertaalslag tussen enerzijds de Brainport Agenda met hierin de lange strategische lijnen als basis en anderzijds actualiteiten, kansen en ontwikkelingen die de triple helix partners aangeven.
In mei 2022 zijn we het proces gestart om de input bij de 21 gemeenten op te halen voor het Jaarplan Brainport 2023. Dit is gedaan via de ambtelijke lijn. De opgehaalde input was een waardevolle aanvulling op de agenda zelf en de in de voorgaande maanden opgehaalde input in het kader van de doorontwikkeling mainportstatus en de gesprekken over schaalsprong en versnelling. In het poho van 19 september is de input vastgesteld.

Stimuleringsfonds: bevorderen van kennis & innovatie

Uitvoering tenders

Er zijn in 2022 3 tenders opengesteld en afgesloten. In deze tenders zijn 47 aanvragen behandeld, waarvan er 28 zijn gehonoreerd, 18 zijn afgewezen en 1 nog was aangehouden op het moment van deze rapportage. Daarnaast zijn 2 aanvragen ingediend die niet ontvankelijk zijn verklaard. Met de gehonoreerde projecten was een totaalbedrag van € 1.372.100,00 aan subsidie gemoeid, waarmee een totale investering in de regio is uitgelokt van € 3.063.956,69. Hiermee werd een multiplier van 2,23 gerealiseerd. De door de wethouders uit te reiken cheques aan gehonoreerde projecten zijn naar de gemeenten verzonden, zodat het ambassadeurschap van het Stimuleringsfonds concreet vormgegeven kan worden.

Doorontwikkeling Stimuleringsfonds

In november 2022 heeft het Dagelijks Bestuur voor het Stimuleringsfonds besloten om van 4 naar 3 tenders per jaar te gaan. Met deze vermindering bereiken we dat we de dienstverlening aan projectuitvoerders op peil houden en dat aanvragers met goede projectideeën minder lang hoeven te wachten op de volgende openstelling, dan voorheen bij 2 openstellingen het geval was.

SAR Adviesregeling

Voor de SAR, de adviesregeling voor individuele bedrijven, zijn in 2022 14 aanvragen ingediend. Daarvan zijn er 13 gehonoreerd en is er nog 1 in behandeling. In totaal is er vanuit deze regeling € 120.386,50,- aan bijdragen verleend. Gecombineerd met de eigen inbreng van aanvragers wordt hiermee voor € 259.642,- aan adviestrajecten gefinancierd.

Bijdrage E&I Regeling provincie

De MRE ontvangt jaarlijks ca. € 400.000 vanuit de regeling Economie & Innovatie van de provincie. Deze middelen worden ingezet als cofinanciering op aanjaagprojecten binnen het MRE Stimuleringsfonds. Met ingang van 2021 heeft de provincie besloten de regeling Economie & Innovatie te beëindigen en om te bouwen tot een nieuwe regeling met de naam SIR. Focus moet daarbij meer komen liggen op innovatieve projecten en bedrijven met de potentie om door te groeien via BOM en Brabant Startup Fonds. Tot op heden heeft de provincie voor Zuidoost-Brabant een bijdrage geleverd via een uitzonderingsconstructie, omdat onze regio met het Stimuleringsfonds al een eigen regeling kent. Vanuit de provincie is inmiddels aangegeven dat zij deze uitzonderingspositie met ingang van 2023 willen beëindigen. Na de zomer van 2022 is hierover met de provincie overleg geweest. Dit heeft geresulteerd in een regeling die complementair is aan ons eigen Stimuleringsfonds. Individuele ondernemers kunnen bij vaststelling van de regeling terecht bij de provincie voor een innovatiesubsidie. Tevens kunnen ICT- en softwareprojecten die met name uren realiseren, terecht bij de provincie. Beide komen nu niet voor het Stimuleringsfonds in aanmerking. Daarmee vormt de nieuwe SIR-regeling een waardevolle toevoeging aan het beschikbare financieringslandschap. Vanaf 1 februari 2023 wordt de regeling opengesteld.

Adviesregeling Digitalisering MKB 2021

In 2021 is een Adviesregeling Digitalisering MKB 2021 ingericht, als onderdeel van de corona herstelaanpak. In 2022 zijn er 137 aanvragen ingediend, waarvan er 134 zijn gehonoreerd en er 3 zijn afgewezen. In totaal is voor € 130.630,- aan subsidie toegekend en is daarmee voor een bedrag van € 375.44,- aan advisering aan MKB-bedrijven uitgelokt.

Versterken van de basiseconomie; signaleren en verkennen van opkomende opgaven en kansen

Afronding corona herstelaanpak

Op basis van de toegekende middelen in de herstelaanpak lag in 2022 de focus op de monitoring en afronding van lopende projecten. In het poho economie van 19 september 2022 is hierover gerapporteerd. Ook is het AB schriftelijk geïnformeerd over de lopende projecten en toegekende middelen hiervoor. De bijeenkomsten in het kader van de bewustwordingsaanpak voor MKB-bedrijven zijn inmiddels afgerond. Deze hebben in de tweede helft van 2022 geleid tot extra aanvragen voor de Adviesregeling Digitalisering MKB. Eind 2022 is deze Adviesregeling Digitalisering MKB beëindigd.
Het Reskilling project, gericht op zij-instromers in kansrijke sectoren Zorg, IT & Techniek en Transport, is aangepast: de inzet op Transport is gestaakt vanwege tegenvallende resultaten. De middelen hiervoor zijn ingezet op de andere twee sectoren.

Coördinatie afstemming bedrijventerreinen tussen de vier subregio's

Op verzoek van de 4 subregio's heeft de Metropoolregio Eindhoven de coördinatie van de afstemming tussen de 4 subregio's en de provincie op zich genomen. Er wordt samen met de provincie en de subregio's gewerkt aan een aanpak van ongewenste grootschalige logistiek op bestaande bedrijventerreinen. Op de Omgevingsdag van december 2022 zijn definitieve afspraken gemaakt over locaties waar grootschalige logistiek op bestaande bedrijventerreinen mogelijk zou moeten blijven. Daarnaast zijn in de tweede helft van 2022 door Provinciale Staten de definitieve prognoses vastgesteld uit het onderzoek naar de behoefte aan bedrijventerreinen voor de komende jaren. In 2023 werken we samen met de provincie om te komen tot nieuwe plannings- en programmeringsafspraken.

Versterken economische dragers landelijk gebied

Vanuit het thema transitie landelijk gebied is een verkenning gemaakt naar de kansen voor nieuwe economische ontwikkelingen in het landelijk gebied van onze regio. Op basis hiervan hebben we een eerste inzicht gekregen in welke ontwikkelingen in welke gebiedstypen kansrijk en duurzaam tot ontwikkeling kunnen komen.

Op 23 juni 2022 zijn de opbrengsten van deze verkenning gedeeld in een gecombineerd poho transitie landelijk gebied en economie. Vanuit een 'cross over' tussen de thema's Transitie Landelijk Gebied en Economie wordt een Leergang ingericht voor ambtenaren gericht op het mogelijk maken van kansrijke en duurzame ontwikkelingen op de juiste plek. Doel is kennisdeling, zowel met experts van buitenaf als onderling. Deze leergang zal in 2023 van start gaan.

Mensen en middelen

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 1e wijziging	Realisatie 2022	Saldo
Personele kosten				
- Economie	237.472	237.472	291.262	-53.790
- Stimuleringsfonds	176.230	176.230	174.712	1.518
- Bijdrage Brainport Development NV	0	0	0	0
Programmakosten				
- Economie	50.885	50.885	95.000	-44.115
- Stimuleringsfonds	2.787.647	2.787.647	2.787.647	0
- Bijdrage Brainport Development NV	4.705.393	4.705.393	4.705.393	0
Lasten	**7.957.628**	**7.957.628**	**8.054.014**	**-96.386**
- Economie	0	0	0	0
- Stimuleringsfonds	3.028.337	3.028.337	2.987.909	-40.428
- Bijdrage Brainport Development NV	4.705.393	4.705.393	4.705.393	0
Baten	**7.733.730**	**7.733.730**	**7.693.302**	**-40.429**
Saldo	**-223.898**	**-223.898**	**-360.712**	**-136.815**

Transitie landelijk gebied

Opgave Samenwerkingsakkoord 2019-2022

Onze ambitie is een landelijk gebied dat leefbaar, toekomstbestendig en economisch vitaal is, zodat het bijdraagt aan het concurrerend vestigingsklimaat van Brainport. We willen niet alleen de slimste high tech regio zijn, maar ook de mooiste en de groenste. We streven naar hoogwaardig leefklimaat in onze hele regio.
Stedelijk en landelijk gebied zijn daarin een samenhangend geheel. De transitie van het landelijk gebied zet de regio voor grote maatschappelijke opgaven en het biedt ook kansen.. Op het schaalniveau van de 21 gemeenten moet er specifiek aandacht zijn voor het faciliteren van alternatieve economische dragers en de versterking van de ruimtelijke en ecologische kwaliteit van het landelijk gebied in verbinding tot de totale regio.
Doel voor het landelijk gebied is te komen tot succesvolle innovatieve verdienmodellen voor economisch duurzame functies en dragers die tevens de landschappelijke kwaliteiten versterken. Daarnaast is het buitengebied mooi, landschappelijk aantrekkelijk en uitnodigend. Stad, kernen en platteland vullen elkaar aan tot één sterk geheel. Het buitengebied is fysiek en digitaal goed bereikbaar, zodat stad en platteland optimaal als één samenhangend geheel kunnen functioneren. Gezondheid en veiligheid van consument en omwonenden én biodiversiteit gaan hand in hand met het verdienvermogen van ondernemers in het buitengebied. De voedselproductie is afgestemd op de natuurlijke en maatschappelijke draagkracht van de omgeving. Regiobreed is er ruimte voor een mix van functies: agrarische bedrijven, wonen, leisure, energie opwekking, klimaatadaptatie,

innovatieve maak industrie, natuur, zorg en dienst verlening. We realiseren opgaven als emissiereductie, energietransitie en het voedselvraagstuk met innovatieve technieken en de aanwezige kennis en vaardigheden. Hierbij is agrofood gekoppeld aan hightech (foodtech), en is de stikstofdiscussie een issue.

Opgave Werkprogramma 2022

Streefbeeld landelijk gebied

Monitoren Uitvoering Streefbeeld

We maken inzichtelijk hoe de activiteiten van de gemeenten bijdragen aan een vitaler landelijk gebied. Naast economie, landbouw, natuur en landschap richten we ons ook op gezondheid. Na de start van monitoring streefbeeld, gaan we het streefbeeld aanscherpen. Dit doen we door waar mogelijk kwantitatieve doelen toe te voegen. Het streefbeeld is het uitgangspunt en agenda voor ons als gemeenten. Het is ook belangrijk voor afstemming en samenwerking met rijk en provincie.

- De wethouders vertellen hoe de gemeentelijke inspanningen bijdragen aan het realiseren van het streefbeeld.
- We volgen met cijfers de voortgang van de realisatie van het streefbeeld gevolgd. Als er geen cijfers zijn, wordt de voortgang beschreven.

Gebiedsgerichte samenwerking zuidoostelijke zandgronden. (NOVI De Peel en IBP)

Faciliteren en versnellen van de transitie van het landelijk gebied. Zorgen dat onze regio middelen en mogelijkheden krijgt voor het verbeteren van het landelijk gebied. Het Rijk vindt het belangrijk dat de complexe problematiek wordt opgelost en heeft zich daarom langjarig aan de regio verbonden, via de aanwijzing als NOVI-gebied in het kader van de nationale omgevingsvisie. Samen met andere overheden maken we een integrale gebiedsgerichte agenda voor een langjarige aanpak voor het landelijk gebied. Dit doen we samen met Noordoost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg, provincies en waterschappen.

- Binnen NOVI De Peel worden drie inhoudelijke hoofdthema’s onderscheiden: 1) Volhoudbare en vitale landbouw 2) Grenzeloos groene Peel 3) Verbinden land en stad. Voor deze thema’s zijn zogenaamde vitale tafels opgericht. Aan de drie vitale tafels dragen we vanuit de regio bij om regionale ambities te realiseren.
- Ondersteunend zijn werksporen ingericht (o.a. financiën, monitoring, communicatie) . Hieraan draagt de regio bij, met prioriteit voor het maken van de regionale investeringsagenda (RIA).
- Er is een Interbestuurlijke Programma Vitaal Platteland (IBP). Dit gaat onder meer ondersteuning over de uitvoering van projecten die het buitengebied verbeteren. We zorgen dat projecten ingediend kunnen worden voor ondersteuning, waaronder subsidie.

Een goed functionerend netwerk om onze doelstelling te verwezenlijken

Dat doen we door:

- Opwettense watermolen overleg. Het netwerk van overheden en maatschappelijke partijen wordt met het opwettense watermolenoverleg verstevigd. Actuele onderwerpen in het landelijk gebied worden besproken. Het beoogde effect is dat de uitvoeringskracht in de regio wordt versterkt.
- Netwerkconferentie Europa. Zo hebben we beter toegang en kennis de kansen die Europa biedt.
- BOTL (Bestuurlijk Overleg Transitie Landbouw). Belangen van de regio behartigen. In het BOTL organiseren we lobby met de provincie en andere regio’s en waterschappen. In het BOTL stemmen provincie, regio’s en waterschappen inzet met elkaar af.

- PlanMER Mest. Zorgen voor regionale vertegenwoordiging en afstemming. Faciliteren van het regionaal proces om tot regionale afspraken te komen over mestbewerkingslocaties.
- Afstemming met ODZOB en incidenteel met andere partijen zodat we elkaar versterken.
- Belang van de regio op de stikstoftafel inbrengen vanwege een gezonde leefomgeving en voldoende ontwikkelruimte in de regio.
- Ervaringen met gebiedsontwikkelingen in de regio te (laten) delen.

Kennisbijeenkomsten

Drie of vier kennisbijeenkomsten (webinars) worden georganiseerd rond actuele onderwerpen. Deze onderwerpen worden door gemeenten ingebracht.

Landelijk en stedelijk gebied

Voedselkringloop (Verbinding stad-land)

Versterken van de verbinding tussen stad en landelijk gebied om een complete regio te vormen.

- We richten ons in 2022 op het verduurzamen van de regionale voedselkringloop en onze rol hierin.

Versterken economische structuur

Economische vitaliteit van het buitengebied

We willen dat het buitengebied economisch vitaal blijft. De vitaliteit staat onder druk.

- We onderzoeken kansen voor nieuwe economische activiteiten.
- Een goed beeld in welke gebieden welke functies het beste tot ontwikkeling kunnen komen in balans met hun omgeving.
- We kijken daarbij nadrukkelijk naar het al aanwezige lokale én regionale economische ecosysteem. Niet alleen dat er verspreid over de hele regio hoogwaardige maakindustrie is gevestigd biedt kansen, maar ook (bijvoorbeeld) recreatie en toerisme.
- We laten voorbeelden en alternatieven zien voor duurzame economische ontwikkelingen in het landelijk gebied.
- Kennisontwikkeling bij gemeenten door resultaten van het onderzoek naar nieuwe economische activiteiten over te dragen en te bespreken in een leergang.

Transitie landelijk gebied

Versterken ruimtelijke en ecologische kwaliteit

- Zichtbaar maken van het belang van landschap voor een goed vestigingsklimaat, waaronder het belang van een goede kwaliteit van natuur/ landschap rondom de steden en verbindingen/ aders tot in de stad.
- De uitvoering natuurnetwerk Brabant (NNB) in Zuidoost-Brabant hoog op de agenda houden.
- Borgen van het belang van landschap in de RES.

Resultaten 2022

Streefbeeld landelijk gebied

Monitoren uitvoering Streefbeeld

Er is een eerste selectie gemaakt van de indicatoren, waarmee we gaan monitoren. Deze indicatoren sluiten aan bij de uitspraken in het Streefbeeld en bij de Omgevingsagenda en passen binnen brede welvaartsdoelen. Afgesproken is dat in 2023 het Streefbeeld wordt aangevuld met kwantitatieve doelen. Het verrijkte streefbeeld wordt daarna ter vaststelling aangeboden aan de 21 gemeenteraden.

Gebiedsgerichte samenwerking Zuidoostelijke zandgronden (NOVI De Peel en IBP)

- NPLG/BPLG, het ruimtelijk voorstel en NOVEX De Peel hebben raakvlakken en overlap. Er is op bestuurlijk en ambtelijk niveau gestart om tot afstemming van de trajecten te komen. Op inhoud is een regionaal position paper gemaakt.
- Er is geïnventariseerd welke kansen er zijn om agrarische bedrijven aan te kopen. Het Rijk heeft besloten om middelen van het Stikstoffonds naar voren te halen en tot besteding te brengen in 2022 en 2023 ten behoeve van concrete kansen voor versnelling van het halen van de doelen van het NPLG. De inventarisatie is door de provincie gebruikt voor een aanvraag.
- We hebben een bijdrage geleverd aan (interdepartementaal) onderzoek naar de mogelijkheden voor het strategisch inzetten van Rijksgronden voor het realiseren van doelen uit het NPLG.
- Er is gestart met het proces om tot een ontwikkelperspectief, uitvoeringsagenda en regionale investeringsagenda te komen in het kader van NOVEX De Peel. Er is een bijdrage geleverd aan de NOVI-conferentie en de voorbereiding daarvan. Daarnaast is vanuit de regio geadviseerd over het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en de ontwikkeling richting NOVEX gebieden. Enkele hoofdpunten zijn de aandacht voor eigen ambities in gebieden (aanvullend op de Rijksdoelen) en de relatie tussen de verstedelijkingopgaven en ambities uit het NPLG. Advisering over GGA peelvenen – Nationale parken.
- Voor het Interbestuurlijke Programma Vitaal Platteland (IBP) zijn gehonoreerde projecten begeleid en zijn gemeenten ondersteund voor het indienen van projecten voor een derde tranche.

Een goed functionerend netwerk om onze doelstellingen te verwezenlijken

- In 2022 is het bestuurlijk overleg landelijk gebied (BOTL) regelmatig bij elkaar geweest. Actuele onderwerpen zijn: uitvoeringsagenda landbouw en voedsel; hiervoor is input opgehaald in de regio's, Uitvoeringsagenda Mest, gezamenlijke lobbystrategie onder andere met betrekking tot geuroverlast, Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en addendum op het 7e Actieprogramma Nitraatrichtlijn, routekaart richting 1-1-2024 (stalaanpassingen).
- Medio 2021 is de planMER Mest on hold gezet in afwachting van de Uitvoeringsagenda Mest, die nu door de provincie opgesteld wordt. Uit de Uitvoeringsagenda Mest moet blijken wat de gevolgen van kringlooplandbouw zijn voor de hoeveelheid mestbewerking en het benodigde type mestbewerkingsinstallaties in de Provincie Noord-Brabant. Zodra dit duidelijk is, wordt de planMER Mest op basis van de nieuwe inzichten opnieuw opgepakt.
- De agenda's van de ODZOB netwerkbijeenkomst Agrofood & leefomgeving en het poho transitie landelijk gebied zijn op elkaar afgestemd. Uitvoering ligt bij de ODZOB, bij de MRE ligt het bestuurlijke proces en besluitvorming.
- Brabantse Stikstoftafel. Regionale belangen zijn ingebracht.
- Er is een bestuurlijk/ambtelijke bijeenkomst gehouden met Europarlementariërs uit de regio. De kansen die er op Europees niveau liggen zijn gedeeld. Afgesproken is om tot een Europa agenda te komen.

Kennisbijeenkomsten

Digitale kennisbijeenkomsten zijn gehouden over stikstof en over het schone luchtakkoord.

Landelijk en stedelijk gebied

Voedselkringloop (Verbinding stad-land)

We hebben ons in 2022 gericht op het verduurzamen van de regionale voedselkringloop en onze rol hierin.

- Er is door Pon/Telos en BRO een essay geschreven. Dit essay is een gezamenlijke basis voor een aanpak van het verduurzamen van de regionale voedselkringloop. De inzichten uit het essay zijn besproken in een gecombineerd poho van transitie landelijk gebied en economie. Het belang van een aanpak op regionaal niveau is onderschreven. Een vervolgaanpak landt in het nieuwe samenwerkingsakkoord en werkprogramma 2023.
- Het gedachtengoed uit het essay is ambtelijk en bestuurlijk besproken met de provincie en is verwerkt in de Uitvoeringsagenda Landbouw & Voedsel.

Versterken economische structuur

Economische vitaliteit van het buitengebied

We willen dat het buitengebied economisch vitaal blijft. De vitaliteit staat onder druk.

- We onderzoeken kansen voor nieuwe economische activiteiten.
- Een goed beeld in welke gebieden welke functies het beste tot ontwikkeling kunnen komen in balans met hun omgeving.
- We kijken daarbij nadrukkelijk naar het al aanwezige lokale én regionale economische ecosysteem. Niet alleen dat er verspreid over de hele regio hoogwaardige maakindustrie is gevestigd biedt kansen, maar ook (bijvoorbeeld) recreatie en toerisme.
- We laten voorbeelden en alternatieven zien voor duurzame economische ontwikkelingen in het landelijk gebied.
- Kennisontwikkeling bij gemeenten door resultaten van het onderzoek naar nieuwe economische activiteiten over te dragen en te bespreken in een leergang.
- Het onderzoek is uitgevoerd. Een gezamenlijke bespreking met de portefeuillehouders economie en transitie landelijk gebied heeft plaatsgevonden en een leergang is in voorbereiding. Het belang van een aanpak op regionaal niveau is onderschreven. Een vervolg aanpak landt in het nieuwe samenwerkingsakkoord en werkprogramma 2023.

Transitie landelijk gebied

Versterken ruimtelijke en ecologische kwaliteit

In het kader van de HAS-minor-Ruimteproef hebben studenten gekeken welke rol gemeenten in Zuidoost-Brabant hebben met betrekking tot de Brabantse Bosstrategie. Inclusief uitleg wat de Brabantse Bosstrategie inhoudt, door middel van een infographic. De Bosstrategie is sectoraal aangevlogen terwijl integraliteit voorop zou moeten staan.
Geadviseerd is om de Brabantse Bosstrategie te agenderen tijdens de Omgevingsdag, om een goed overzicht te maken van de financieel effecten en de financiële hulpmiddelen en om het vanaf nu wel integraal aan te vliegen.

Mensen en middelen

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 1e wijziging	Realisatie 2022	Saldo
Personele kosten	356.209	356.209	319.062	37.147
Programmakosten	50.885	50.885	73.874	-22.989
Lasten	**407.094**	**407.094**	**392.936**	**14.158**
Baten	**0**	**0**	**0**	**0**
Saldo	**-407.094**	**-407.094**	**-392.936**	**14.158**

Energietransitie

Opgave Samenwerkingsakkoord 2019-2022

Nederland heeft de ambitie om de CO_2-uitstoot terug te dringen. De eerste grote stap is een CO_2-reductie van 49 procent in 2030 en de tweede stap 95 procent in 2050. Dit is vastgelegd in het Nationaal Klimaatakkoord. De komende decennia moet een overstap plaatsvinden naar een volledig schone energievoorziening. Dit is een enorme maatschappelijke opgave, die vraagt om een gestructureerde en gezamenlijke aanpak. Voor oplossingen moet over (gemeente)grenzen heen worden gekeken. Dat vereist een transitie op het gebied van samenwerken.
De diverse en omvangrijke opgave vraagt in de Metropoolregio Eindhoven coördinatie en ondersteuning van de samenwerking.

Opgave Werkprogramma 2022

Opleveren en doorontwikkelen Regionale Energiestrategie (RES)

- Aanleveren vastgestelde RES 1.0 aan het Rijk.
- Inleveren voortgangsrapportage RES bij het Planbureau voor de Leefomgeving. Conform planning van het Nationaal Programma RES wordt deze uiterlijk 1 juli 2022 aangeleverd aan het PBL.
- Vastgestelde kaders voor de RES 2.0. Het Nationaal Programma RES vraagt om deze uiterlijk 1 oktober 2022 door de volksvertegenwoordigers te laten vaststellen.
    - Concept kaders RES 2.0 gereed
    - Besluitvorming over kaders RES 2.0
- Start herijking naar RES 2.0. Hierbij extra inzet op afstemming en koppeling met andere opgaven.
- Komen tot afgestemde beleidskaders op RES-thema's. Zoals een uitgewerkte handleiding voor gemeenten voor financiële participatie bij grootschalige duurzame energieprojecten.
- Monitoring over de inhoudelijke voortgang van de RES. Hierbij wordt aangesloten bij de monitoringstools die vanuit het provincie en het Nationaal Programma RES worden ontwikkeld en de data ondersteuning vanuit de ODZOB.
- Monitoring over de financiële voortgang: beheer landelijke middelen RES-proces (decentrale uitkering), inclusief projectadministratie, financiële administratie (incl. opdrachtverstrekking externen) en verantwoording.

Versnellen van de energietransitie door het verbinden van partijen

- Afgestemde agenda's tussen de 21 gemeenten, provincie en de 2 waterschappen op het terrein van de RES/energietransitie.
- Vastgesteld Samenwerkings- en uitvoeringsprogramma RES MRE 2022-2023 door de 21 gemeenten, provincie en waterschappen.
- Kennisniveau van gemeenten op het terrein van energietransitie op hoger niveau, door middel van het organiseren van masterclasses en themabijeenkomsten. Informatie wordt gedeeld via het online platform Energiewerkplaats.nl.
- Afstemming en samenwerking met de stakeholders in/via de Adviesgroep RES MRE. Zij geven gevraagd en ongevraagd advies aan de Stuurgroep RES.
- Optimale behartiging van de belangen van gemeenten en stakeholders op het terrein van energietransitie (bij provincie, Rijk en Europa). Lobby voor financiering en ruimte in wet- en regelgeving.
- Verbinding gelegd tussen innovatieve pilots en gemeenten i.s.m. Brainport Development. Om daarmee de in de Brainport Actieagenda opgenomen innovaties te versnellen en het realiseren van de doelen van de RES dichterbij te brengen. Voorbeelden zijn de innovatieve oplossingen die worden gezocht voor de beperkte netcapaciteit in de Kempen en de Peelgemeenten. Daarnaast kunnen gemeenten als launching customer optreden bij de uitrol van innovatieproducten.
- Zorgen voor input voor de Omgevingsagenda Zuidoost-Brabant en gebiedsontwikkelingen als NOVI De Peel.
- Afstemming met arbeidsmarktregio's en Brainport Development m.b.t. agendering arbeidsmarkt en energietransitie.
- Als 'case study'/klankbordpartner deelnemen aan de volgende onderzoeksprojecten:
    - MARET/EXPLORE, gericht op het verbeteren van de inrichting van governance en participatie. –
    - SPRONG, gericht op het realiseren van 'living labs' in de regio op het gebied van circulaire economie (met als deelthema energietransitie). Brainport Smart District in Helmond is in beeld als één van de pilotprojecten.

Resultaten 2022

Opleveren en doorontwikkelen van de Regionale Energiestrategie (RES)

<u>RES 1.0 is aangeleverd aan het Rijk</u>

De 21 gemeenteraden, Gedeputeerde Staten en de Algemene Besturen van de 2 waterschappen hebben eind 2021 de RES 1.0 vastgesteld. Deze is daarna aangeboden aan het Rijk. Van de RES 1.0 is ook een publieksversie opgesteld, die te downloaden is via de website www.energieregiomre.nl.

Aan het Rijk is in het voorjaar van 2022 een vragenlijst aangeleverd over de voortgang (voortgangsrapportage) van het RES-proces in onze regio.

<u>Nieuwe lijn Rijk: in 2023 wordt een Voortgangsdocument RES in plaats van een RES 2.0 opgeleverd</u>

In lijn met een advies vanuit het Nationaal Programma RES (NP RES) maken wij voortaan onderscheid tussen een RES Voortgangsrapportage en een RES Herijking. Die laatste aan te duiden met RES 2.0, RES 3.0 en zo verder. Het komende jaar willen we focussen op de uitvoering en zullen daarom in 2023 (nog) geen herijking naar een RES 2.0 uitvoeren. Wel zal uiterlijk 1 juli 2023 een Voortgangsrapportage RES worden opgeleverd. Daarom zijn najaar 2022 geen nieuwe kaders aan de gemeenteraden voorgelegd. Als er nieuwe informatie was, zijn de raden

geïnformeerd via informatiebrieven. Bijvoorbeeld over het onderzoek naar beperkingen voor nieuwe windmolens vanwege radar voor vliegverkeer.

Start gemaakt met monitoringssysteem

Er is een ambtelijke werkgroep monitoring ingericht, die zorgt voor informatieverzameling en de opzet van een monitoringssysteem. De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is hier ook bij betrokken. De resultaten van de monitoring verwerken we in de Voortgangsrapportage RES die uiterlijk 1 juli 2023 wordt opgeleverd.

Financiële monitoring

We hebben periodiek in de Stuurgroep RES en het portefeuillehoudersoverleg (poho) energietransitie gerapporteerd over de financiële middelen voor het thema energietransitie/RES. Dit doen we op basis van een Bestedingsplan RES. Het budget voor het RES-proces bestaat voor het grootste deel uit een bijdrage vanuit het Rijk, aangevuld met een bijdrage vanuit provincie en waterschappen en een budget vanuit het MRE Werkprogramma. Het grootste deel van het budget wordt besteed aan de inhuur van externe adviseurs ter ondersteuning van de ambtelijke werkgroepen en coalities/projecten. Daarnaast is budget beschikbaar gesteld voor projecten die worden gezien als van regionaal belang. Denk hierbij aan de aanpak van netcongestie op het Kempisch bedrijvenpark, dat als voorbeeld voor andere gemeenten dient, en een onderzoek naar de kansen voor de toepassing van biogas in onze regio.

Versnellen van de energietransitie door het verbinden van partijen

Samenwerkings- en Uitvoeringsprogramma RES is opgesteld

In het voorjaar van 2022 is een Samenwerkings- en Uitvoeringsprogramma (S&UP) RES MRE opgesteld. In het S&UP is beschreven welke projecten de komende periode worden opgepakt. Elk project vraagt om een eigen schaalniveau en een eigen tempo, in wisselende coalities tussen gemeenten en maatschappelijke partners. Vanuit de regio zorgen we voor verbinding tussen de partijen, we zorgen voor kennisdeling en monitoring. Op een aantal thema’s worden strategische afspraken gemaakt op het niveau van de 21 gemeenten.

Het S&UP is in de zomer van 2022 door alle colleges vastgesteld. De raadsleden zijn hierover geïnformeerd via een informatiebrief. Het S&UP is een ‘levend’ document, dat periodiek wordt geactualiseerd.

Netcongestie opgepakt als urgent thema

We worden steeds meer geconfronteerd met ‘netschaarste’ op het elektriciteitsnet. Dit zorgt voor een rem op de mogelijkheden in de regio om energie terug te leveren aan het elektriciteitsnet via o.a. ‘zon op dak’ of windenergie en zonne-energie op land. Ook het leveren van elektriciteit aan nieuwe bedrijven, bedrijfsactiviteiten of woningen blijkt niet altijd (direct) mogelijk.
Gezamenlijk als gemeenten, regio en provincie stemmen we af met de netbeheerders over de meest wenselijke volgorde voor de benodigde investeringen in het elektriciteitsnetwerk. Vanuit de netbeheerders wordt verder gewerkt aan ‘congestie-management’: het verdelen van de beperkte ruimte op het elektriciteitsnet. We wisselen ook kennis uit over alternatieve oplossingen, zoals virtuele ‘energie-hubs’ en de opslag van energie. Brabant breed vindt over dit thema bestuurlijk overleg plaats op verschillende niveaus, dit wordt voorbereid door ambtelijke werkgroepen.

Organiseren van kennisdeling en afstemming

Kennisuitwisseling voor de ambtenaren en bestuurders in de regio is een doorlopende actie.
De ambtelijke RES-werkgroepen hebben in 2022 bijeenkomsten en webinars georganiseerd over onder andere:

- Verduurzaming maatschappelijk vastgoed;
- Project Groene Zone Isoleren;
- Energietransitie op bedrijventerreinen;
- Verdeling van warmtebronnen in de regio (warmtegame).

Daarnaast is een brede bijeenkomst over de projecten uit het Samenwerkings- en Uitvoeringsprogramma georganiseerd voor alle ambtenaren energietransitie en de betrokken stakeholders. Informatiedeling vindt plaats via het online platform Energiewerkplaats.nl. Wekelijks worden de direct betrokkenen bij de RES geïnformeerd via een digitale nieuwsbrief.

Met de stakeholders in de Adviesgroep RES zijn 3 bijeenkomsten georganiseerd. Daarnaast is een gecombineerde vergadering van Stuurgroep met Adviesgroep georganiseerd. Ook zijn gesprekken gevoerd met de individuele leden van de Adviesgroep over hun rol in de samenwerking.

In juni zijn 2 digitale vragenuurtjes georganiseerd voor inwoners en raadsleden over de uitvoering van de RES. Ook het thema netschaarste kwam hier volop aan bod. Verder is informatie gedeeld via nieuwsbrieven en social media.

Er is input geleverd aan de Omgevingsagenda en in het traject NOVI De Peel.
In Asten is, als pilotcasus vanuit het Nationaal Programma RES, een gebiedsverkenning uitgevoerd, waarbij gezocht is naar kansen voor meervoudig ruimtegebruik in een agrarisch gebied.

Er vindt regelmatig overleg plaats met Brainport Development om koppelingen te leggen tussen gemeenten en innovatieve projecten. Ook is de link gelegd naar de landelijke Topsector Energie.

Voor het thema arbeidsmarkt werken we samen met Brainport Development en de arbeidsmarktregio's Zuidoost-Brabant en Helmond-De Peel. Aangezien het personeelstekort een breder vraagstuk is, sluiten we aan bij de daar lopende initiatieven.

Vanuit MRE is deelgenomen aan diverse bijeenkomsten van de onderzoeksprojecten MARET/EXPLORE en SPRONG. Ook zijn interviews gegeven aan studenten. Op het congres Energy Now van de TU/e is in samenwerking met JongRES een workshop gegeven.

Mensen en middelen

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 1e wijziging	Realisatie 2022	Saldo
Personele kosten	284.967	284.967	269.035	15.932
Programmakosten	50.885	792.277	671.636	120.641
Lasten	**335.852**	**1.077.244**	**940.671**	**136.573**
Baten	**0**	**661.038**	**661.038**	**0**
Saldo	**-335.852**	**-416.206**	**-279.633**	**136.573**

Mobiliteit

incl. GGA

Opgave Samenwerkingsakkoord 2019-2022

Onze regio blijft economisch groeien en daarmee neemt de druk toe op ons mobiliteitssysteem. Een goede bereikbaarheid is een cruciale randvoorwaarde voor economische bedrijvigheid in onze regio en voor het dagelijks leven van onze inwoners en bezoekers. Snelle en betrouwbare aan- en afvoer van goederen is een belangrijke vestigingsplaatsfactor voor het bedrijfsleven, evenals zonder belemmeringen reizen tussen woon- en werkbestemming.

Ons doel is het verbeteren en slimmer gebruiken van de modaliteitsnetwerken, en tegelijk de negatieve effecten van mobiliteit aanpakken, zoals geluidsoverlast, energieverbruik, luchtverontreiniging, ongevallen, ruimtebeslag en files.

Verplaatsingen gaan over gemeentegrenzen heen. In Zuidoost-Brabant werken we daarom al decennia lang samen aan de bereikbaarheid. Bereikbaarheid is op alle schaalniveaus van belang. Van intercontinentaal tot de “last mile”, en alles daartussen. We willen dat er wat te kiezen is, bijvoorbeeld tussen fiets, openbaar vervoer of auto. In vakjargon is dat een ‘co-modaal vervoersnetwerk’.

Zo werken we aan co-modaal reizen in de regio. De reiziger staat daarbij centraal. De reiziger kan kiezen om te reizen op de manier en op het tijdstip dat hem/haar het beste past. Hiervoor optimaliseren wij de verschillende mobiliteitsnetwerken en maken we een uitwisseling tussen netwerken mogelijk. Uitstekende reisinformatie helpt bij het kiezen. Voor co-modaliteit moeten we veel partijen bij elkaar brengen en goed laten samenwerken.

Opgave Werkprogramma 2022

Verbinding Brainport met economische hoofdcentra (nationaal en internationaal)

- Belangen van de hele regio worden op het gebied van Mobiliteit door de wethouders zo goed mogelijk ingebracht bij projecten en programma’s die een bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van onze ambitie.
- Samen met bedrijven, onderwijs-en kennisinstellingen en andere organisaties onze regionale ambitie op het gebied van Mobiliteit realiseren.
- Sterke regionale betrokkenheid van de 21 deelnemende gemeenten.
- In samenwerking met Rijk en Provincie uitwerking geven aan de vervolgacties die voortvloeien uit de afspraken die zijn gemaakt tijdens het bestuurlijk MIRT-overleg.

Bereikbaarheid in de regio, met een slimme inzet van meerdere vervoersmodaliteiten en aandacht voor leefbaarheid, verkeersveiligheid en duurzaamheid en de koppelkansen met andere thema’s.

- Betere bereikbaarheid in de regio
    - Vaststellen regionaal fietsbeleid
    - Problematiek rondom vrachtwagenparkeren in kaart brengen en werken aan oplossingen
    - U-routes actualiseren
- De Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant 2017-2030 blijft inspelen op ontwikkelingen.
- Optimale benutting van de financieringsstromen vanuit Rijk en provincie voor het regionale mobiliteitssysteem, door:

- Vaststellen Regionale mobiliteitsagenda (RMA)
- Actualiseren Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP)

- Optimale inzet van de OV-concessie Zuidoost Brabant voor de bereikbaarheid van de regio
- Meer aandacht en inzet op verkeersveiligheid door:
  - Op regionaal niveau wordt uitvoering geven aan het regionale uitvoeringsprogramma's en op gemeentelijk niveau aan de gemeentelijke uitvoeringsprogramma's

Doorontwikkelen van het regionaal mobiliteitssysteem

- Het gezamenlijk beeld op het regionaal mobiliteitssysteem doorontwikkelen (2030 en richting 2040). Dit in aansluiting op ruimtelijke visies vanuit de subregio's en de drie regionale thema's van de Metropoolregio Eindhoven.
  - Toekomstbeeld mobiliteit
- Ontwikkelingen in het kader van het klimaatakkoord volgen en indien nodig vertalen naar een regionaal plan "Duurzame energie ten behoeve van mobiliteit".
  - Ondersteunen invoeren samenwerkingsmodel op basis van het advies van AEF (met o.a. krachtenbundeling, programmateam Bereikbaarheidsagenda)

Resultaten 2022

Een nieuwe samenstelling van het portefeuillehoudersoverleg (poho) mobiliteit

In het poho mobiliteit van 8 september 2022 zijn voor de nieuwe bestuursperiode een voorzitter (Mathijs Kuijken, Bergeijk) en vicevoorzitter (Marcel Lemmen, Cranendonck) gekozen. Hiermee heeft het poho mobiliteit na de verkiezingen een start gemaakt voor de komende periode. In het poho mobiliteit van 30 november zijn afspraken gemaakt over de rolverdeling tussen voorzitter en vicevoorzitter. In grote lijnen komt het erop neer dat de voorzitter de voorman is van het poho en het gezicht naar buiten. De vicevoorzitter is opdrachtgever en bewaker van de interne processen en producten.

Verbinding Brainport met economische hoofdcentra (nationaal en internationaal)

De resultaten uit het BO-MIRT zijn besproken in het portefeuillehoudersoverleg (poho). Om de uitvoering te kunnen bekostigen, moeten financieringsafspraken gemaakt worden. Het proces om te komen tot een bekostigingsmethodiek is toegelicht in het poho.
Eerder is er al afgesproken dat de wethouders zich inspannen om de Kortetermijnmaatregelen A2 randweg Eindhoven (KTM) gefinancierd te krijgen. Het proces om de gemeentelijke bijdrage voor de KTM te organiseren is in gang gezet.
De agenda van SmartwayZ.NL staat standaard op de poho agenda. Hierdoor kunnen de wethouders hun aandachtspunten meegeven aan de voorzitter die deelneemt aan het SmartwayZ-overleg en kan de voorzitter een terugkoppeling geven van de uitkomst van het overleg.

Bereikbaarheid in de regio, met een slimme inzet van meerdere vervoersmodaliteiten en aandacht voor leefbaarheid, verkeersveiligheid en duurzaamheid en de koppelkansen met andere thema's.

Betere bereikbaarheid in de regio

Hiervoor wordt gewerkt aan het opstellen van regionaal fietsbeleid. Het is niet gelukt om het document in 2022 geheel af te ronden en vast te laten stellen. Vaststelling vindt plaats in het tweede kwartaal van 2023.
Vanuit het Regionaal Verkeerskundig Team wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor het actualiseren van de U-routes. In 2023 wordt dit plan uitgevoerd.

Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant 2017-2030 blijft inspelen op ontwikkelingen

Tijdens het poho mobiliteit zijn subsidieaanvragen voor projecten van de Bereikbaarheidsagenda vastgesteld.
Ook is het jaarprogramma 2023 voor Brainport Bereikbaar met bijbehorende begroting besproken in het poho. De begroting is aangehouden en wordt besproken in het eerste poho van 2023.

Optimale benutting van de financieringsstromen vanuit Rijk en provincie voor het regionale mobiliteitssysteem

Voor 2023 wordt gebruik gemaakt van het RMA, dat in 2020 reeds is vastgesteld. Het RMP 2023 is eind 2022 vastgesteld tijdens de omgevingsdag. De definitieve financiering van de projecten wordt besproken in het eerste poho van 2023.

Meer aandacht en inzet op verkeersveiligheid

Het concept Regionaal Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid en de gemeentelijke uitvoeringsprogramma's zijn gereed. Vaststelling ervan is voorzien in het tweede kwartaal van 2023.

Doorontwikkelen van het regionaal mobiliteitssysteem

Het gezamenlijk beeld op het regionaal mobiliteitssysteem doorontwikkelen (2030 en richting 2040)

Hiervoor wordt een Toekomstbeeld Mobiliteit met bijbehorende agenda opgesteld. In het tweede kwartaal van 2023 wordt dit opgeleverd, waarna het proces doorlopen kan worden in de gemeenten om het document vast te stellen.

Ondersteunen invoeren samenwerkingsmodel op basis van het advies van extern adviesbureau

In het laatste poho van 2022 is ingestemd met het advies van een extern adviesbureau. Het poho heeft vervolgens een advies uitgebracht aan het DB van de MRE om een programmabureau op te richten voor mobiliteit. Dit advies is overgenomen door het DB. In 2023 wordt gewerkt aan het realiseren van een programmabureau.

Mensen en middelen

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 1e wijziging	Realisatie 2022	Saldo
Personele kosten	273.093	273.093	264.913	8.181
Programmakosten				
- Faciliteren regionale samenwerking	50.885	50.885	46.655	4.230
- GGA	31.000	74.290	74.290	0
Lasten	**354.978**	**398.268**	**385.858**	**12.410**
- Faciliteren regionale samenwerking	20.000	20.000	20.000	0
- GGA	31.000	74.290	74.290	0
Baten	**51.000**	**94.290**	**94.290**	**0**
Saldo	**-303.978**	**-303.978**	**-291.568**	**12.410**

Samenwerking en strategie

incl. Landgoed Gulbergen

Opgave Samenwerkingsakkoord 2019-2022

Samenwerking en strategie

2022 was het 4e jaar van ons samenwerkingsakkoord en staat, naast de realisatie van het werkprogramma 2022, ook in het teken van het verkennen van nieuwe ontwikkelingen en het voeren van het debat hierover aan de voorkant met de 21 gemeenten. Door deze aanpak blijven we voldoende adaptief op onze gezamenlijke agenda en kijken we tijdig vooruit voor een regionale samenwerkingsagenda na 2022. Welke toekomstige opgaven komen op het collectief van ons als 21 gemeenten af en wat vraagt dit van de regionale samenwerking zijn de vragen die beantwoord zullen worden.

Veel opgaven komen bij elkaar in de regio, vertalen zich daar in ruimteclaims en zijn soms conflicterend met andere ruimteclaims, waaronder die voor natuur, landbouw, water, energie, etc. Hoe verhouden al die ruimteclaims zich tot elkaar en hoe kunnen ze zodanig worden samengebracht dat er samenhang optreedt, lokaal, regionaal en nationaal? Deze ontwikkeling past tevens bij het uitlijnen van een lange termijnagenda die ook zijn samenhang heeft met de doorontwikkeling van bijvoorbeeld de regionale ontwikkeldagen van Zuidoost-Brabant waar, in de vorm van een omgevingsagenda, veel van bovenstaande zaken bijeen komen.

Ook vanuit de verschillende ministeries wordt in toenemende mate gekeken naar opgaven in relatie tot een regionaal schaalniveau. *“Als partner kan het Rijk financieel bijdragen aan regionale initiatieven, wetten en regels die in de weg zitten herzien en beleidsinstrumenten beter afstemmen. Om regionale eigenheid en de perspectieven van inwoners recht te kunnen doen,”* aldus Jan-Kees Goet, secretaris-generaal van het ministerie van LNV. Deze wijze van sturing vanuit het ministerie wordt ook gekoppeld aan een wijze van verantwoording via een verbinding tussen CBS en PBL middels de Brede welvaartsmonitor. Een instrument welke we voor de regio in 2020 hebben ingezet.

Deze ontwikkelingen vragen om niet alleen de regio maar daarbinnen ook alle 21 gemeenten vanuit een verbindende lange termijnagenda met 1 verhaal van de regio goed te blijven positioneren.

Als Metropoolregio van 21 ambitieuze gemeenten investeren we actief in het positioneren van onze regio aan de diverse bestuurstafels, zowel provinciaal als landelijk. We spelen bewust en pro-actief in op de programma’s van Brainport, provincie, Rijk en Europa. Hiermee versterken we onze strategische positie voor de lange termijn. En maken we gebruik van de mogelijkheden die de realisatie van onze ambities kunnen versnellen.

Landgoed Gulbergen

Op Landgoed Gulbergen lopen twee, min of meer, afzonderlijke trajecten. Allereerst de prenazorg; Het realiseren van de eindafwerking, pre-nazorg en het op een milieutechnisch verantwoorde wijze overdragen van de gesloten stortplaats aan de provincie voor eeuwigdurende nazorg. De stortplaats kan worden overgedragen aan de provincie als het Nazorgplan gereed is. Dan kan de eindinspectie door de provincie worden ingezet waarna overdracht kan gaan plaatsvinden.

Het tweede traject op Landgoed Gulbergen is de ontwikkeling van het Landgoed tot een aantrekkelijk toeristisch en recreatief gebied met een sterke groene geleding en duurzame uitstraling, met aandacht voor het hoge ijkpunt van de stortplaats in de regio en passend binnen de Brainport-ambitie van de regio. Nu de Metropoolregio weer volledig eigendom heeft van dit gebied wordt er nagedacht over een nieuwe invulling daarvan. Samen met de grondgebied gemeenten Nuenen en Geldrop-Mierlo wordt gewerkt aan het nieuwe toekomstperspectief van deze ontwikkeling. Hiervoor zullen alle stakeholders in het gebied op gepaste wijze en momenten worden betrokken.

Opgave Werkprogramma 2022

Samenwerking en strategie

Borgen actieve deelname gemeente in regionale samenwerking door:

- Versterken betrokkenheid rol gemeenteraden (o.a. via Raadstafel21).
- Kennismakingsprogramma Regionale samenwerking voor gemeenteraadsleden en collegeleden van de 21 gemeenten.
- Doorontwikkeling samenwerkingscultuur vanuit onderscheidende principes en eigenaarschap.
- Tijdig opleveren van ‘reguliere’ P&C-cyclus: bestuursrapportages, jaarrekening, kadernota en begroting, volgens de normale planning.
- Voorbereiden en organiseren van poho’s, DB’s, AB’s, Metropoolconferenties.
- Integraal regionale bestuurdersconferentie in aanloop naar het nieuwe samenwerkingsakkoord.

Verkennen, verbinden en agenderen regionale opgaven door:

- Proces doorontwikkeling Samenwerkingsakkoord 2023-2026.
- Kennisontwikkeling via o.a. masterclasses, gesprekstafels, regionale debatten op bovenlokale en regionaal relevante thema’s/ opgaven.
- Opstarten verkenning (bestuurlijk én ambtelijk) via welke werkwijze het perspectief Brede Welvaart op de thema’s binnen de regionale agenda verbonden kan worden. Daarbij 2022 gebruiken om dit ‘werkenderwijs’ toe te passen in aanloop naar het nieuwe samenwerkingsakkoord.

Versterken bovenregionale positionering door:

- Investeren op bovenregionale positionering en versterken van regionale slagvaardigheid door versterken netwerk naar: omliggende regio’s, Provincie Noord-Brabant, Rijk (o.a. ministeries BZK, LNV) en VNG.

Gulbergen

Prenazorg - milieutechnisch verantwoord beheren van de stortplaats, totdat het moment dat deze kan worden overgedragen aan de Provincie voor eeuwigdurende nazorg. De stortplaats kan worden overgedragen aan de Provincie als het Nazorgplan gereed is. Dan kan de eindinspectie door de Provincie worden ingezet, waarna overdracht kan gaan plaatsvinden.

Ontwikkelen van het Landgoed - tot een aantrekkelijk toeristisch en recreatief gebied met een sterke groene geleding en duurzame uitstraling, met aandacht voor het hoge ijkpunt van de stortplaats in de regio en passend binnen de Brainport-ambitie van de regio.

Resultaten 2022

Samenwerking en strategie

Algemeen

Met elkaar hebben we de beoogde resultaten geboekt, zoals verwoord in het huidige samenwerkingsakkoord. En we zijn erin geslaagd om van onder op een nieuw concept-samenwerkingsakkoord voor de komende periode voor te leggen aan gemeenten. 2022 is ook het jaar waarin de opgaven, die op de regio afkomen allesbehalve zijn afgenomen. In de afgelopen maanden hebben de regionale opgaven zich scherp afgetekend als gevolg van deze groei of beter schaalsprong, die de gehele regio raakt. Het is, meer dan ooit, zaak om een been bij te zetten om alle ontwikkelingen en bijkomende groei “in goede banen” te leiden. Daarvoor is parallel aan het werkprogramma op verzoek van alle gemeenten via het Algemeen Bestuur een stevige additionele inspanning geleverd op de schaalsprong (i.r.t. Wonen, werken, mobiliteit).

Om de groei van bedrijvigheid en talent te huisvesten en tegelijk een aantrekkelijk woon- en leefklimaat te blijven bieden voor alle inwoners van onze regio is een heuse ruimtelijke schaalspong nodig op het vlak van wonen, werken en mobiliteit. Waarbij er net zo’n stevige inspanning nodig is op de sociaal-maatschappelijke impact. En dat heeft ook gevolgen voor de regionale samenwerking en het nieuwe samenwerkingsakkoord. Het vraagt ook om aandacht voor een goede balans, voor een gezonde groei met oog voor het welzijn voor iedereen. Het perspectief van brede welvaart zetten we daarom centraal. Onze regionale focus ligt hierbij primair op het gezamenlijk en programmatisch organiseren en in gang zetten van oplossingen voor de urgente opgaven in, en kwaliteitsverbetering van de fysieke leefomgeving.

Kennismakingsprogramma nieuwe gemeenteraadsleden en collegeleden na gemeenteraadsverkiezingen

- Kennismakingsprogramma bestaande uit verschillende onderdelen:
  - Magazine 21 met behaalde resultaten;
  - Nieuwsbrieven;
  - Masterclass regionale samenwerking;
  - Regioconferentie (8 juni 2022);
  - Vastgesteld ambitiedocument;
  - Concept-samenwerkingsakkoord “In goede banen”;
  - (Digitale) informatiebijeenkomsten begroting;
  - Gezamenlijk felicitatiekaartje voor nieuwe raadsleden namens de 4 GR-en;
  - Excursie Samen de regio in.

Proces om te komen tot een nieuw samenwerkingsakkoord

- Unaniem vastgesteld Ambitiedocument “Balans in economische groei” in Algemeen Bestuur 23 februari 2022.
- Integrale (ambtelijke) werksessies – uitwerking ambitiedocument.
- Verbinding op parallelle ontwikkelingen:
  - Brainportbid voorbij Mainportstatus;
  - Regionale ontwikkelstrategie;
  - Landelijke ontwikkelingen, zoals energieschaarste, stikstof en ruimtelijke ordeningsbrief;
  - Strategische agenda Brainport.
- Bouwstenennotitie 27 juli 2022.

- Metropoolconferentie 5 oktober 2022.
- Collegebijeenkomst (2 november).

Inrichten en organiseren perspectief brede welvaart op regionaal samenhangende thema's

- Verdieping vanuit Brede welvaartsmonitor binnen thema's en als perspectief door:
    - Uitwerking Streefbeeld aan de hand van brede welvaartsindicatoren;
    - Verkenning tot denk-/handelingskader op integraliteit;
    - Verdiepende dialogen/ interviews met stakeholders.
- Perspectief brede welvaart als leidend perspectief toepassen bij proces samenwerkingsakkoord.
- Aanhaking aan Nationaal Netwerk Brede Welvaart (CBS, PBL, BZK, SCP, EZ, LNV, Pon/Telos);
- Werksessie(s) bij provinciaal symposium Brede Welvaart;
- Verbinding op aanvraag regiodeal.

Regionale kennisontwikkeling op bovenlokale opgaven via masterclasses, gesprekstafels, regionaal dialogen

- Masterclass regionale samenwerking.
- Werksessie met portefeuillehouders over de inhoudelijke opgaven 2022-2026.
- Online informatiebijeenkomst schaalsprong Brainport.
- Masterclass schaalsprong-mobiliteit (verdiepend gesprek in Raadstafel21).
- Masterclass strategische agenda Brainport mobiliteitspakket 1,6 miljard (hybride met Raadstafel21).

Afstemming en coördinatie gezamenlijke inzet van de regio als één geheel via de Omgevingsagenda Zuidoost-Brabant op Omgevingsdagen

- Borgen ontwikkellijnen Omgevingsagenda Zuidoost-Brabant in regionale samenwerking (duurzame schaalsprong Brainport, nieuwe balans landelijk gebied).
- Afspraken regionale ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant.
- Omgevingsdag 21 december 2022.

Intensiveren en versterken betrokkenheid gemeenteraden/Raadstafel21

- Raadstafel21.
- Gemeenteraadsleden worden actief betrokken bij het ophalen van input voor het samenwerkingsakkoord via verschillende (Regio-)conferenties.
- Lokale gesprekken op basis van bouwstenennotitie (raad <-> college van B&W).

Landgoed Gulbergen

Overdracht stortplaats aan Provincie Noord-Brabant

De stortplaats kan pas worden overgedragen als er een door de provincie goedgekeurd Nazorgplan ligt. Met de provincie is een nieuwe procesmanager aangesteld die de voortgang van het proces ten aanzien van het Nazorgplan begeleidt en bewaakt.

Ontwikkeling van gebied Landgoed Gulbergen

Eind 2020 heeft de Metropoolregio Eindhoven de totale eigendom verworven van de gronden in Landgoed Gulbergen.

Begin 2021 is gestart, samen met de gemeenten Geldrop-Mierlo en Nuenen c.a. om de kaders en randvoorwaarden voor de ontwikkeling van het gebied in kaart te brengen. Deze kaders en

randvoorwaarden zijn met medewerking van een landschapsarchitect vertaald in een aantal ontwikkelrichtingen van het gebied. Het Dagelijks Bestuur heeft begin 2022 kennis genomen van deze Ruimtelijke Verkenning.

Vervolgens heeft er een breed communicatie- en burgerparticipatieproces plaatsgevonden, dat is afgesloten met een participatieverslag. Dit verslag is in juli 2022 door het Dagelijks Bestuur vrijgegeven.
Daarbij heeft Dagelijks Bestuur het projectteam de opdracht gegeven om, met het participatieverslag als uitgangspunt, te komen met een invulling van het gebied die budgettair neutraal kan plaatsvinden.
Hiertoe wordt met name onderzocht op welke manier er kostendragers kunnen worden gevonden. Gedacht kan worden aan toevoeging programma en of subsidies.

Naar verwachting kan begin 2023 een voorkeursscenario worden bepaald.

Mensen en middelen

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 1e wijziging	Realisatie 2022	Saldo
Personele kosten				
- Samenwerking en strategie	293.877	293.877	307.758	-13.881
- Landgoed Gulbergen	121.699	121.699	131.013	-9.313
Programmakosten				
- Samenwerking en strategie	244.248	244.248	238.993	5.255
- Landgoed Gulbergen	500.000	500.000	726.220	-226.220
Lasten	**1.159.825**	**1.159.825**	**1.403.984**	**-244.160**
- Samenwerking en strategie	3.067.126	3.067.126	3.073.058	-5.932
- Landgoed Gulbergen	70.000	570.000	730.141	-160.141
Baten	**3.137.126**	**3.637.126**	**3.803.199**	**166.073**
Saldo	**1.977.301**	**2.477.301**	**2.399.215**	**-78.087**

REGIONAAL HISTORISCH CENTRUM EINDHOVEN (RHCe)

Opgave

Onder meer de Archiefwet 1995 draagt taken op aan gemeenten; een aantal van die taken hebben gemeenten aan het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe) opgedragen. De formele doelstelling ligt verankerd in de Archiefwet 1995: het RHCe fungeert als archiefbewaarplaats van de overgebrachte archieven van de overheidsorganen binnen de regio Zuidoost-Brabant, met uitzondering van de gemeente Gemert-Bakel.
De Archiefwet 1995 stelt regels ten aanzien van de zorg, het beheer, de bewaring en het toezicht aangaande archieven. Er worden vooral regels gegeven voor overheidsarchieven; maar ook particuliere archieven en collecties vallen onder de Archiefwet zodra deze zijn opgenomen in de archiefbewaarplaats (art.1. Archiefwet). Het doel van de Archiefwet is niet slechts een geordend archief, maar ook borging van de bewaring van het cultuurhistorische karakter van archiefstukken. Dit wordt benadrukt door de openbaarheid na overbrenging (behoudens enkele uitzonderingen), kosteloze raadpleegmogelijkheden en de mogelijkheid tot uitlening voor bijvoorbeeld tentoonstellingen. De Archiefwet schept daarmee voorwaarden voor de mogelijkheid de geschiedenis van het werkgebied te reconstrueren en te bestuderen aan de hand van materiaal dat is opgenomen in de archiefbewaarplaats, ongeacht herkomst en vorm. De missie van het RHCe is: Raadpleegbaar stellen van archieven en collecties.

Op basis van de Archiefwet voert het RHCe als uitvoeringsorganisatie de volgende taken uit:

- Toezicht op de archiefzorg door gemeenten en op de overbrenging van gemeentelijke archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats;
- Advisering over archiefzorg- en beheer en over informatiebeheer van gemeenten;
- Beheer en raadpleegbaarstelling van naar de archiefbewaarplaats overgebrachte analoge en digitale archieven;
- Beheer van particuliere archieven uit de regio voor zover dat past bij het aan het RHCe opgedragen cultuurbeheer. Met dit laatste presenteert het RHCe historische gegevens van de regio en biedt mogelijkheden deze te verbinden met een breed publiek in de samenleving.

Opgave Programma 2021-2022 RHCe

- Archiefopslag die voldoet aan wettelijke normen en regelgeving;
- Raadpleegbaarheid van het archiefbestand;
- Collectie die correspondeert met de regionale identiteit;
- Documentaire informatiehuishouding die voldoet aan de wettelijke normen en regelgeving;
- Documenten die voldoen aan de vereisten van een archiefdocument;
- Inventarissen en indexen volgens overeengekomen normen (ontsluiting en publieksvoorzieningen).

Resultaten 2022

Toezicht op gemeentelijk informatiebeheer

- Inspecties zijn uitgevoerd bij alle 20 gemeenten en 10 van de 14 intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.
- Dienstverleningsovereenkomsten zijn afgesloten met 14 intergemeentelijke samenwerkingsverbanden
- De kwaliteit van het informatiebeheer bij de geïnspecteerde organisaties voldoet in 86% niet of voldoende aan de toepasselijke wet- en regelgeving. Door de inspecties worden onrechtmatigheden aan het licht en zijn door de geïnspecteerde organisaties inmiddels overal verbeterplannen opgesteld en in uitvoering gebracht.

Dienstverlening gemeenten

- Gemeenten en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden weten het RHCe goed te vinden bij verzoeken om advies.
- Door het RHCe is proactief advies gegeven over een VNG-voorstel over archivering van e-mailberichten. Dat advies is door alle 20 gemeenten nagevolgd.
- Er zijn 11 normdocumenten/handleidingen opgesteld dan wel zijn bestaande aangescherpt; alle te raadplegen op de RHCe-website.

Dienstverlening publiek

- De bezoekersruimte is twee dagen per week geopend voor bezoeken op afspraak om archiefbescheiden te raadplegen.Net als in 2021 zijn er gemiddeld 4 bezoekers per openingsdag, dat geringe aantal is een landelijke trend.

Dienstverlening erfgoedpartners

- In samenwerking met erfgoedpartners wordt gewerkt aan het ontsluiten en raadpleegbaar maken van archieven en collecties in beheer bij het RHCe.

Overbrenging van informatie

- Door diverse gemeenten zijn analoge en digitale archieven overgebracht naar de archiefbewaarplaats respectievelijk het E-depot.

Externe communicatie

- Er vonden diverse bijeenkomsten met externe partijen, veelal gemeenten, plaats;
- Vanwege de toegenomen bezetting kon aan relatiebeheer meer aandacht worden geschonken, door met name persoonlijke ontmoetingen;
- Er is een jaarverslag als magazine “JaarZine” uitgebracht;
- Er is een animatie over het thema openbaarheid gemaakt;
- Sinds Q3-2022 staat er tweewekelijks een column in ‘Groot Eindhoven’;
- De maandelijkse digitale nieuwsbrief is onverkort voortgezet;
- Erfgoed wordt dagelijks gepromoot via sociale media. Het aantal volgers groeit gestaag.

Mensen en middelen

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 1e wijziging	Realisatie 2022	Saldo
Personele kosten	1.430.630	1.430.630	1.304.404	126.227
Programmakosten	818.630	818.630	757.303	61.327
Lasten	**2.249.261**	**2.249.261**	**2.061.707**	**187.554**
Baten	**3.199.982**	**3.199.982**	**3.209.140**	**9.158**
Saldo	**950.721**	**950.721**	**1.147.433**	**196.712**

OVERHEAD

Metropoolregio Eindhoven & RHCe

Opgave

Aangaande de bedrijfsprocessen dient het volgende te worden bereikt:

- efficiënt en effectief regelen van de bedrijfsvoering;
- flexibiliteit in de organisatie en de uitvoering;
- borgen van kwaliteit dienstverlening aan gemeenten, burgers en instellingen.

Onder de overheadkosten wordt verstaan:

- Directe loonkosten van directie en ondersteuning, waaronder control, financiën, P&O, ICT en secretariële / administratieve ondersteuning.
- Indirecte loonkosten, waaronder opleidingsbudget en kosten salarisadministratie.
- Kosten facilitaire dienstverlening, waaronder huisvesting.
- Kosten automatisering, waaronder beheer en hosting werkplekomgeving en financieel systeem.
- Algemene Kosten, waaronder accountantskosten, verzekeringen en belastingen.
- Bureaukosten, waaronder telefoonkosten en kantoorbenodigdheden.

Opgave 2022

Om de kosten van overhead inzichtelijk en transparant te hebben worden deze conform de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verantwoord op een afzonderlijk programma. Hierbij dient de Notitie Overhead als uitgangspunt.

De organisatie Metropoolregio Eindhoven bestaat uit twee diensten, de netwerkorganisatie Metropoolregio Eindhoven en het RHCe. Eerstgenoemde is een kleine netwerkorganisatie met een grote flexibiliteit, het RHCe daarentegen moet worden gezien als een uitvoeringsorganisatie waarbij steeds verder voortschrijdende automatisering, informatisering en digitalisering een grote rol speelt.
Voor beide diensten geldt dat de bedrijfsvoering zo ingericht dient te zijn dat deze efficiënt is en in overeenstemming is met de taken en schaal van de dienst.

Resultaten 2022

In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de bedrijfsactiviteiten 2022 van het concern Metropoolregio Eindhoven.

Mensen en middelen

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 1e wijziging	Realisatie 2022	Saldo
Personele kosten				
- Metropoolregio Eindhoven	545.753	545.753	515.388	30.365
- RHCe	388.659	388.659	437.363	-48.705
Programmakosten				
- Metropoolregio Eindhoven	555.472	555.472	380.750	174.722
- RHCe	654.539	654.539	622.818	31.722
Lasten	**2.144.423**	**2.144.423**	**1.956.320**	**188.103**
- Metropoolregio Eindhoven	0	0	0	0
- RHCe	11.844	11.844	10.946	-899
Baten	**11.844**	**11.844**	**10.946**	**-899**
Saldo	**-2.132.579**	**-2.132.579**	**-1.945.374**	**187.205**

PARAGRAFEN

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een aantal aspecten van de financiële huishouding belicht. Het betreft de paragrafen:

- Weerstandsvermogen en risicomanagement
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Rechtmatigheid

Weerstandsvermogen en risicomanagement

Nota risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven

Het Algemeen Bestuur heeft op 4 juli 2018 de *nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven* vastgesteld. In deze nota is vastgesteld wat de onder risicomanagement wordt verstaan en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten.

Als uitwerking van de nota zijn voor de organisatie de risico's bij deze jaarrekening opnieuw in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. De belangrijkste risico's die op concernniveau worden onderkend zijn:

Risico	Dienstonderdeel	Omschrijving risico	Risicoscore	Kans	Benodigde weerstandscapaciteit
1.	Landgoed Gulbergen	Doelvermogen eeuwigdurende nazorg is ontoereikend	Zeer hoog	klein	€ 500.000
2.	MRE	Op de uitbreiding van taken in het samenwerkingsakkoord 2023-2026 is de organisatie MRE wat personeel en middelen niet ingericht. Het risico bestaat dat beoorgde externe financiering niet wordt gerealiseerd.	Hoog	50/50	€ 450.000
3.	MRE/RHCe	Bezuinigingen bij gemeenten met als gevolg lagere gemeentelijke bijdragen.	Gemiddeld	50/50	€ 300.000

Vermogenspositie

De concernorganisatie Metropoolregio Eindhoven (Metropoolregio Eindhoven, Regionaal Historisch Centrum en Gulbergen) realiseert volgens de Begroting 2022 na eerste wijziging een omzet van € 15,4 miljoen. Deze baten zijn volgens de Notitie Algemene Reserve bepalend voor de berekening van de hoogte van de Algemene Reserve.

Metropoolregio Eindhoven

De baten die in de Begroting 2021 na eerste wijziging zijn toe te wijzen aan de Metropoolregio Eindhoven bedragen € 12,5 miljoen. Volgens de in de Notitie Algemene Reserve opgenomen staffel betekent dit dat de hoogte van de algemene reserve zich tussen de € 600.000 en € 1.200.000 moet bevinden. De stand per 31-12-2022 bedraagt € 1.000.000, vanuit de risicoanalyse zijn risico's benoemd voor een bedrag van ruim € 1.125.000 miljoen.

Regionaal Historisch Centrum (RHCe)

De baten die in de Begroting 2022 na eerste wijziging zijn toe te wijzen aan het RHCe bedragen ruim € 3,2 miljoen. Volgens de in de Notitie Algemene Reserve opgenomen staffel betekent dit dat de hoogte van de algemene reserve zich tussen de € 150.000 en € 300.000 moet bevinden. De stand per 31-12-2022 bedraagt € 300.000, vanuit de risicoanalyse zijn risico's benoemd voor een bedrag van € 305.000.

Landgoed Gulbergen

Het weerstandsvermogen van de Landgoed Gulbergen wordt begrensd door de in de bestemmingsreserve Gulbergen aanwezige middelen. Door de afkoop van de erfpachtovereenkomst met Attero is beheer en exploitatie van het Landgoed Gulbergen geheel voor rekening en risico van de Metropoolregio Eindhoven. De stand van de reserve per 31-12-2022 bedraagt € 10.855.974

Doelvermogen

Tot op heden is er met de Provincie Noord Brabant geen overeenstemming over de inhoud van het nazorgplan en de financiële vertaling hiervan naar het doelvermogen. Dit houdt in dat de kosten van pre-nazorg eveneens voor rekening blijven komen van de Metropoolregio Eindhoven. Het uitblijven van bestuurlijke overeenstemming kan op termijn leiden tot uitputting van middelen in relatie tot de ontwikkeling van het landgoed.

Fiscale positie

Naar aanleiding van een in 2017 uitgevoerde fiscale nulmeting is het afstemmingsoverleg met de Belastingdienst inzake de BTW-positie Landgoed Gulbergen nog niet afgerond. Gevolg hiervan is dat de in 2018 en 2022 door de Belastingdienst oplegde naheffingen over de jaren 2013 en 2017 nog niet zijn afgewikkeld. Metropoolregio Eindhoven en de Belastingdienst blijven in overleg, waarbij nu tevens de toekomstige BTW-positie is betrokken als gevolg van de afkoop erfpachtconstructie Attero in december 2020.

Voorziening Reorganisatie SRE

Alle verplichtingen volgend uit de transformatie van het SRE naar de Metropoolregio Eindhoven zijn in 2022 afgewikkeld. Het resterende saldo in de voorziening is vrijgevallen ten gunste van de exploitatie 2022.

Financiële kengetallen

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat dit jaarverslag een aantal verplichte financiële kengetallen. De kengetallen zijn afgeleiden van bestaande informatie en genereren geen 'nieuwe' informatie. De kengetallen geven het bestuur inzicht in de financiële positie van de Metropoolregio Eindhoven. Door het BBV is geen norm vastgesteld waarmee de uitkomsten van de onderstaande kengetallen vergeleken moeten worden.

De voorgeschreven kengetallen zijn:

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de Metropoolregio Eindhoven ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat er bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden te berekenen. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is én wat dat betekent voor de schuldenlast.

De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de Metropoolregio Eindhoven in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de Metropoolregio Eindhoven heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Tevens zijn in het BBV kengetallen voorgeschreven voor de grondexploitatie en de belastingcapaciteiten. Deze kengetallen zijn met name van belang voor gemeenten. Beide kengetallen zijn niet van toepassing voor de Metropoolregio Eindhoven en zijn derhalve niet uitgewerkt.

De kengetallen laten het volgende beeld zien:

Financiële kengetallen		
Kengetallen:	Begroting 2022	Jaarrekening 2022
Netto schuldquote	19%	7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	25%	12%
Solvabiliteitsratio	52%	41%
Structurele exploitatieruimte	0%	2%
Grondexploitatie	N.v.t.	N.v.t.
Belastingcapaciteit	N.v.t.	N.v.t.

Toelichting:

De netto schuldquote van de Metropoolregio Eindhoven bedroeg ultimo 2022 7%. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen bedroeg ultimo 2022 12%. De positieve netto schuldquote in 2022 impliceert dat de schulden de eigen middelen per saldo (net) overtreffen.

De solvabiliteitsratio bedroeg 41% ten opzichte van 52% begroot. Op grond van de solvabiliteitsratio kan worden geconcludeerd dat de Metropoolregio Eindhoven ruimschoots in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen.

De structurele exploitatieruimte bedraagt volgens de bovenstaande becijferingen 2%. De structurele baten overtroffen de structurele lasten. Gelet op de beperkte structurele exploitatieruimte is de organisatie nauwelijks in staat is om structurele tegenvallers op te vangen.

Op basis van de bovenstaande financiële kengetallen kan worden geconcludeerd dat de financieringsstructuur van de Metropoolregio Eindhoven gezond is, maar dat de exploitatie geen ruimte biedt om structurele tegenvallers op te vangen.

Financiering

Inleiding

In de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden), Ruddo (Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden) en de Wet Schatkistbankieren zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van de decentrale overheden.
De treasuryfunctie wordt daarbij door de wet als volgt gedefinieerd: ”het sturen en beheersen van-, het verantwoorden over-, het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële positie en de hieraan verbonden risico’s”. In de wet worden voorschriften, richtlijnen en normeringen genoemd. Voorbeelden hiervan zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.
Zowel bij de begroting als bij de jaarrekening dient de Metropoolregio Eindhoven een paragraaf Financiering op te nemen. In deze paragraaf wordt aangegeven op welke wijze in 2022 uitvoering is gegeven aan de treasuryfunctie.

Treasurystatuut

Het Treasurystatuut Metropoolregio Eindhoven 2022 is geactualiseerd en op 21 december 2022 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Het geactualiseerde statuut is op 1 januari 2023 in werking getreden.

Kasgeldlimiet

Volgens de Wet Fido is de Metropoolregio Eindhoven verplicht te rapporteren over de kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet, uitgedrukt in een percentage (8,2%) van het totaal van de uitgaven, bepaalt het bedrag wat de Metropoolregio Eindhoven maximaal kort mag lenen. Op basis van de jaarrekening 2022 zou de kasgeldlimiet ruim € 1,2 miljoen bedragen, echter omdat er geen behoefte is geweest om gelden aan te trekken, is hier geen risico gelopen.

Renterisico

Ook geeft de Wet Fido aan dat er inzicht moet worden gegeven in het renterisico voor de komende 4 jaren. Het renterisico ontstaat bij het aflopen van leningen. Eventueel nieuw af te sluiten leningen kunnen gepaard gaan met hogere rentekosten.
De Metropoolregio Eindhoven heeft een annuïteitenlening lopen bij de BNG voor de financiering nieuwbouw Regionaal Historisch Centrum. De looptijd van de lening is afgestemd op de looptijd van het activum. De lening bedroeg oorspronkelijk € 7.079.000 en heeft een looptijd van 40 jaar. Het huidige rentepercentage bedraagt 2,35%. De hoogte van de lening per 31 december 2022 bedraagt € 4,5 miljoen.
De renterisiconorm bedraagt 20% van het totaal van de uitgaven. Voor de Metropoolregio

Eindhoven is dit ruim € 3 miljoen op basis van de jaarrekening 2022. Het renterisico op de vaste schuld is de komende 4 jaar nihil.

Treasurybeheer

De administratieve organisatie en de uitvoering vinden plaats binnen de kaders van de Wet Fido, Ruddo en de wet Schatkistbankieren.
Het beleid is gericht op een verantwoord beheer van de middelen, waarbij risico's zoveel mogelijk worden uitgesloten en de kosten zo laag mogelijk worden gehouden.
Het schatkistbankieren bepaalt de uitvoering van de Treasury. Tijdelijk overtollige liquide middelen worden verplicht aangehouden bij het Ministerie van Financiën.
Binnen de wet Schatkistbankieren kunnen onder bepaalde voorwaarden middelen worden ge- en uitgeleend van of aan andere decentrale overheden (het zogenaamde onderling lenen). Van deze mogelijkheid heeft de Metropoolregio Eindhoven in 2022 geen gebruik gemaakt.

Landgoed Gulbergen

De middelen in de bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen worden aangehouden in de Schatkist. In het kader van de overdracht van de nazorg van de voormalige stortplaats en het hierbij behorende doelvermogen, is aan de provincie Noord Brabant bij vooruitbetaling reeds een bedrag van nominaal € 25,7 miljoen voldaan. Ter gedeeltelijke betaling van de afkoopsom erfpachtovereenkomst Attero is hiervan in 2020 een bedrag van € 10 miljoen teruggeroepen. De waarde van deze portefeuille bij de provincie bedraagt ultimo 2022 € 19,7 miljoen (2021: € 24 miljoen.

Bedrijfsvoering

Algemeen

Goed bestuur

De Metropoolregio Eindhoven voert periodiek een governance toets uit op basis van de *Code goed openbaar bestuur*. Deze code is ontwikkeld door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en geeft richtlijnen voor besturen van alle organisaties in het hart van de overheid. Het gaat om codes voor de volgende aspecten: Openheid en integriteit, participatie, behoorlijke contacten met burgers, doelgerichtheid en doelmatigheid, legitimiteit, lerend en zelfreinigend vermogen en verantwoording. Deze toets heeft tot op heden geen aanleiding gegeven tot aanpassingen.

Metropoolregio Eindhoven

De concernorganisatie Metropoolregio Eindhoven is een organisatie met een grote flexibiliteit met betrekking tot de bedrijfsvoering. Er wordt continu gewerkt aan de verdere optimalisering zodat er overeenstemming is tussen taken en schaal, zowel voor de dienst Metropoolregio Eindhoven als voor het RHCe. In 2022 zijn opgepakt en gerealiseerd:

- Implementatie en in gebruik nemen nieuw zaaksysteem DI;
- Actualisatie/evaluatie verordeningen en beleidsregels in samenwerking met GGD, ODZOB en Veiligheidsregio;
- Implementatie wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen m.b.t. P&C-cyclus in diverse verordeningen en beleidsregels.
- Aanbesteding accountantsdiensten 2022-2025;
- Herinrichting interne ICT-omgeving ter voorbereiding op Europese aanbesteding ICT-dienstverlening.

Landgoed Gulbergen

Het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven heeft het beheer en de beschikkingsmacht over de gelden in het kader van de verkoop van de aandelen van NV Razob overgedragen aan het Dagelijks Bestuur. Daartoe is de "Adviescommissie Gulbergen" ingesteld.

Deze commissie adviseert het Dagelijks Bestuur over de onttrekking aan de beschikbare middelen en de wijze van beheren van deze gelden. Voor de ambtelijke ondersteuning van de Adviescommissie is een procesmanager Landgoed Gulbergen aangewezen.

Verbonden partijen

Brainport Development NV

Brainport Development NV is een vennootschap met Triple Helix-aandeelhouders, waarbij het overheidsaandeel 50 procent is.
Brainport Development is gericht op het structureel verankeren van de Brainport Next Generation-strategie.
Gelet op de regionale opgave van Brainport Development wordt de financiering verkregen via een inwonerbijdrage en treedt de Metropoolregio Eindhoven op als enige subsidiënt en vervult zij de rol als regionale betaalautoriteit
De vier gemeenten (Eindhoven, Helmond, Best en Veldhoven) die ook in het aandelenkapitaal van Brainport Development NV deelnemen, worden op grond van de gemeenschappelijke regeling een extra bijdrage gevraagd op basis van hun specifiek belang.

Er zijn voor de Metropoolregio Eindhoven een aantal instrumenten voor de beïnvloeding van en de sturing op Brainport Development:

- Aan de voorkant, als het gaat om het programma en de aard van de activiteiten. Dit gebeurt in het thema Economie door de afgesproken consultatie over het jaarplan. Daarnaast is de Metropoolregio Eindhoven vertegenwoordigd in het bestuur van de Stichting Brainport en heeft een formele rol als aandeelhouder.
- Bij de financiering, waarbij het gaat om de omvang van de uit te voeren activiteiten in relatie tot het budget. Op 1 juli 2020 heeft het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven ingestemd met een nieuwe financiering voor de periode 2021-2024.

Gegevens deelneming	
Belang MRE in verbonden partij begin begrotingsjaar	1.539 aandelen van nominaal € 453,78
Belang MRE in verbonden partij eind begrotingsjaar	1.539 aandelen van nominaal € 453,78
Financiële gegevens Brainport Development NV	
Eigen vermogen 1-1-2022	€ 3.303.526
Eigen vermogen 31-12-2022	€ 3.351.934 (o.b.v. concept cijfers 2022)
Vreemd vermogen 1-1-2022	€ 4.046.496
Vreemd vermogen 31-12-2022	€ 4.300.000 (o.b.v. concept cijfers 2022)
Financieel resultaat 2022	€ 28.038 (o.b.v. concept cijfers 2022)

Breedband Regio Eindhoven B.V.

Op initiatief van het Regionaal Breedband Consortium Zuidoost-Brabant (RBC), bestaande uit circa 20 maatschappelijke organisaties en enkele bedrijven, is een breedbandring (glasvezelinfrastructuur) in Eindhoven, met uitlopers naar Geldrop-Mierlo, Veldhoven en Helmond gerealiseerd, waarop ook eigen vestigingen zijn aangesloten. Hiertoe zijn opgericht de Stichting Glasrijk en de exploitatiemaatschappij Breedband Regio Eindhoven BV.
De Metropoolregio Eindhoven, een van de “Founding Fathers”, heeft een zetel in het Algemeen Bestuur van de Stichting Glasrijk en is aandeelhouder in de Breedband Regio Eindhoven BV tot maximaal 136.000 gewone aandelen van nominaal € 1,–.
Op grond van de verslaggevingsvoorschriften (BBV) volgt onderstaand een recap van (financiële) informatie van de deelneming in Breedband Regio Eindhoven B.V.

Gegevens deelneming	
Belang MRE in verbonden partij begin begrotingsjaar	129.200 aandelen van nominaal € 1,00
Belang MRE in verbonden partij eind begrotingsjaar	129.200 aandelen van nominaal € 1,00
Financiële gegevens Breedband Regio Eindhoven B.V.	
Eigen vermogen 1-1-2022	€ 4.214.666
Eigen vermogen 31-12-2022	€ 4.611.869 (o.b.v. concept cijfers 2022)
Vreemd vermogen 1-1-2022	€ 3.024.310
Vreemd vermogen 31-12-2022	€ 2.808.765 (o.b.v. concept cijfers 2022)
Financieel resultaat 2022	€ 339.203 (o.b.v. concept cijfers 2022)

Vereniging van Contractanten

De Vereniging van Contractanten (VvC) behartigt de gemeenschappelijke belangen van de Brabantse gewesten (en gemeenten) inzake de inzameling van huishoudelijk afval. De Metropoolregio Eindhoven is namens de 21 gemeenten lid van de VvC. De 21 gemeenten, de Metropoolregio Eindhoven en Attero hebben ieder individueel een overeenkomst gesloten inzake de regionale afvalverwerking op grond waarvan de gemeenten het eigendom van (onder andere) het huishoudelijk restafval overdragen aan Attero. Vervolgens heeft de Metropoolregio Eindhoven samen met de overige Brabantse gewesten Afvalsturing Brabant opgericht, waarmee vervolgens aanbiedings-overeenkomsten zijn gesloten voor de verwerking van huishoudelijk afval. Attero heeft als eigenaar van het afval deze overeenkomsten medeondertekend, waardoor het eigendom van het huishoudelijk afval is overgegaan op Afvalsturing Brabant. De Hoge raad heeft in maart 2023 uitspraak gedaan over de minderlevering brandbaar restafval over de periode 2015-januari 2017. Vanwege deze uitspraak is er geen aanleiding meer om de vereniging langer in stand te houden. Het voornemen is om de vereniging medio 2023 op te heffen. Eventuele financiële gevolgen van de opheffing zullen worden verwerkt in de jaarrekening 2023.

Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (BIZOB)

Sinds 1 januari 2022 is Metropoolregio Eindhoven aangesloten bij Stichting BIZOB met als doel financiële, kwalitatieve en procesmatige inkoopvoordelen te behalen zonder daarvoor de interne organisatie te belasten maar toch ervoor te zorgen dat de continuïteit in de bedrijfsvoering op dit onderdeel gewaarborgd is. Metropoolregio Eindhoven draagt geen bevoegdheden over, Bizob correspondeert alleen over de inkoop- en aanbestedingstrajecten.
Bizob ontvangt van alle deelnemende organisaties middelen. Het te betalen bedrag is afhankelijk van de ingekochte capaciteit. Metropoolregio Eindhoven neemt gemiddeld 15-20 dagen per jaar af afhankelijk van de inkoopbehoefte.
Een exploitatietekort van Bizob wordt opgevangen door de deelnemers naar rato van het aantal afgenomen dagen. Omdat de Metropoolregio Eindhoven slechts 15-20 dagen op jaarbasis afneemt is het financiële risico voor de Metropoolregio Eindhoven beperkt. Sinds de oprichting Bizob is er echter nog nooit sprake geweest van een exploitatietekort.

Grondbeleid

Landgoed Gulbergen

Om het Landgoed Gulbergen te kunnen realiseren, waren de betreffende gronden in (blote) eigendom van de Metropoolregio Eindhoven. Contractueel werden deze vervolgens in erfpacht gegeven aan Attero. Per 21 december 2020 is deze erfpachtovereenkomst met Attero beëindigd. Hiermee is het volledige eigendom van het gebied Landgoed Gulbergen weer in handen van de Metropoolregio Eindhoven gekomen, inclusief het beheer van het gebied. De Metropoolregio Eindhoven zet de komende periode in op een overdracht van het landgoed aan de markt waardoor ontwikkeling mogelijk zal worden.

Onderhoud kapitaalgoederen

Gebouw Raiffeisenstraat 18 Eindhoven

Groot onderhoud aan pand aan de Raiffeisenstraat 18 te Eindhoven wordt uitgevoerd conform het Meerjaren Onderhouds Planning (MJOP) 2019-2028. Op grond van dit plan wordt jaarlijks € 52.100 gestort in de voorziening groot onderhoud. De kosten voor groot onderhoud worden gedekt uit deze voorziening. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Rechtmatigheid

De accountant dient in zijn controleverklaring een oordeel te geven over de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid. Ten aanzien van het aspect rechtmatigheid spelen het begrotingscriterium (passen de uitgaven binnen de geautoriseerde begroting?) en het voorwaardencriterium (in hoeverre wordt de externe en interne wet- en regelgeving opgevolgd?) een belangrijke rol. De reikwijdte van de accountantscontrole is vastgelegd in het controleprotocol.

Voorwaardencriterium

Voor de rechtmatigheidscontrole is de volgende regelgeving in het bijzonder relevant:

- Verordening ex artikel 212 van de gemeentewet betreffende de uitgangspunten voor het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie van de gemeenschappelijke regeling.
- Verordening ex artikel 213 van de gemeentewet betreffende de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeenschappelijke regeling.
- Het treasurystatuut waarin de voorwaarden en bevoegdheden aangaande de financiering zijn vastgelegd.
- Het inkoopbeleid van de Metropoolregio Eindhoven.

De naleving van de regelgeving wordt gemonitord middels verbijzonderde interne controle. Uit deze controle blijkt één financiële rechtmatigheidsfout voor een bedrag van € 82.249. Deze fout is het gevolg van de overschrijding van de Europese aanbestedingsdrempel voor diensten (€ 215.000). Een opdracht voor de ondersteuning bij de regionale energietransitie is één op één gegund aan een dienstverlener, terwijl deze opdracht op basis van de meerjarige uitgaven Europees aanbesteed had moeten worden. Deze omissie is inmiddels hersteld door de opdracht opnieuw aan te besteden via het Dynamisch AankoopSysteem ‘Werken in Zuidoost-Brabant’. Opgemerkt wordt dat de voornoemde financiële fout van € 82.249 beneden de goedkeuringstolerantie (€ 154.000 op basis van de 1e begrotingswijziging 2022) blijft, zoals vastgelegd in het controleprotocol voor de externe accountant. Dit wil zeggen dat de fout vooralsnog een goedkeurende controleverklaring van de externe accountant niet in de weg staat.

Begrotingscriterium

De spelregels omtrent het begrotingscriterium zijn nader uitgewerkt in het controleprotocol. Hierin staat vermeld dat wanneer het gerealiseerde programmasaldo hoger is dan de, ook na de laatste begrotingswijziging, geraamde bedragen per definitie sprake is van onrechtmatige uitgaven. Als algemene regel is in het controleprotocol opgenomen dat alle overschrijdingen die per begrotingsonderdeel per saldo 10% van het programmasaldo, met een ondergrens van € 50.000, te boven gaan gemeld worden.

Onderstaand is een recapitulatie opgenomen van de begrote versus gerealiseerde programmasaldi (exclusief mutaties in de reserves).

Programma	Saldo begroot	Saldo gerealiseerd	Verschil
Metropoolregio Eindhoven	1.126.127	1.074.366	-51.761
RHCe	950.721	1.147.433	196.712
Algemene dekkingsmiddelen	0	18.674	18.674
Overhead	-2.132.579	-1.945.374	187.205
Heffing vpb	-5.000	-4.503	497
Bedrag onvoorzien	-19.623	57.670	77.293

Uit de recapitulatie blijkt dat sprake is van een begrotingsoverschrijding op het programma Metropoolregio Eindhoven van € 51.761. Deze begrotingsoverschrijding dient op grond van het controleprotocol toegelicht te worden.

De begrotingsoverschrijding wordt veroorzaakt door een nadeel van bijna € 98.000 bij het onderdeel Economie, onder te verdelen in een nadeel op de personele kosten van € 54.000 en een nadeel op de programmakosten van ruim € 44.000.
De overschrijding op de personele kosten wordt nagenoeg volledig veroorzaakt doordat in voorbereiding op het nieuwe samenwerkingsakkoord op diverse onderwerpen extra inzet is gepleegd (o.a. schaalsprong, brede welvaart).
De overschrijding op de programmakosten wordt grotendeels veroorzaakt door de eindafrekening ultimo jaar van het project Hybride lesgeven VO in Brainport uit de Herstelaanpak Breed Economisch Vestigingsklimaat (€ 35.000). De vrijval van de hiervoor gereserveerde middelen in de bestemmingsreserve Herstelaanpak kon vanwege het tijdstip van de eindafrekening niet meer meegenomen worden in een begrotingswijzing.

Daarnaast wordt de begrotingsoverschrijding veroorzaakt door de administratieve verwerking van het nadelig exploitatieresultaat van Landgoed Gulbergen. In de begroting 2022 na wijziging (vóór mutaties reserves) is een negatief resultaat geraamd van € 51.699 voor Landgoed Gulbergen. Uit de realisatie blijkt dat het landgoed een resultaat (vóór mutaties reserves) heeft gerealiseerd van negatief
€ 127.092. Conform besluitvorming van het bestuur wordt dit resultaat gedekt door een onttrekking uit de bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen. Na onttrekking uit de voornoemde bestemmingsreserve resteert een nihil resultaat voor Landgoed Gulbergen. De verwerking van het resultaat Landgoed Gulbergen in de jaarrekening 2022 ligt derhalve volledig in lijn met de besluitvorming door het bestuur.

Rechtmatigheidsverantwoording vanaf 2023

Tot en met 2022 geven externe accountants een rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening af. Door een wetswijziging wordt vanaf 2023 het bestuur zelf verantwoordelijk voor het opstellen van een rechtmatigheidsverantwoording. Deze verantwoording wordt gecontroleerd door de externe accountant.

Het Dagelijks Bestuur heeft op 6 december 2021 de notitie ‘Invoering rechtmatigheidsverantwoording’ vastgesteld. In deze notitie is uiteengezet welke gevolgen de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft voor MRE. Ook zijn een aantal belangrijke uitgangspunten voor de rechtmatigheidsverantwoording expliciet gemaakt. Deze uitgangspunten zijn onder meer afgeleid van het controleprotocol 2022-2025.

Op 6 december 2021 heeft het Dagelijks Bestuur eveneens het geactualiseerde interne controleplan vastgesteld. De actualisatie zorgt er onder meer voor dat de uitgangspunten uit de notitie ‘Invoering rechtmatigheidsverantwoording’ worden vertaald naar een actueel kader voor de verbijzonderde interne controle. Daarnaast is het interne controleplan uitgebreid met een aantal fiscale aspecten om zodoende ook aantoonbaar te maken dat de organisatie fiscaal ‘in control’ is.

De notitie ‘Invoering rechtmatigheidsverantwoording’ en het interne controleplan zijn afgestemd met de externe accountant. Uit deze afstemming is naar voren gekomen dat beide documenten voldoende waarborgen bevatten om te voldoen aan de eisen die worden gesteld om tot een betrouwbare rechtmatigheidsverantwoording te komen.

PROGRAMMAJAARREKENING 2022

Overzicht baten en lasten

Programma's	Begroting 2022			Begroting 2022 na 1e wijz.			Realisatie 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Metropoolregio Eindhoven									
- Economie	288.357	0	-288.357	288.357	0	-288.357	386.262	0	-386.262
- Stimuleringsfonds	2.963.877	3.028.337	64.460	2.963.877	3.028.337	64.460	2.962.359	2.987.909	25.550
- Bijdrage Brainport Development	4.705.393	4.705.393	0	4.705.393	4.705.393	0	4.705.393	4.705.393	0
- Transitie Landelijk gebied	407.094	0	-407.094	407.094	0	-407.094	392.936	0	-392.936
- Energietransitie	335.852	0	-335.852	1.077.244	661.038	-416.206	940.671	661.038	-279.633
- Mobiliteit, incl. GGA	354.978	51.000	-303.978	398.268	94.290	-303.978	385.858	94.290	-291.568
- Samenwerking en strategie	538.125	3.067.126	2.529.001	538.125	3.067.126	2.529.001	546.751	3.073.058	2.526.307
- Landgoed Gulbergen	621.699	70.000	-551.699	621.699	570.000	-51.699	857.233	730.141	-127.092
RHCe	2.249.261	3.199.982	950.721	2.249.261	3.199.982	950.721	2.061.707	3.209.140	1.147.433
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	18.674	18.674
Overhead									
- Metropoolregio Eindhoven	1.101.225	0	-1.101.225	1.101.225	0	-1.101.225	896.138	0	-896.138
- RHCe	1.043.198	11.844	-1.031.354	1.043.198	11.844	-1.031.354	1.060.181	10.946	-1.049.236
Heffing VPB	5.000	0	-5.000	5.000	0	-5.000	4.503	0	-4.503
Bedrag onvoorzien	19.623	0	-19.623	19.623	0	-19.623	0	57.670	57.670
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**14.633.683**	**14.133.683**	**-500.000**	**15.418.365**	**15.338.011**	**-80.354**	**15.199.993**	**15.548.259**	**348.266**
Mutaties reserves									
Bestemmingsreserve Energietransitie	0	0	0	0	80.354	80.354	120.640	80.354	-40.287
Bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen	0	500.000	500.000	0	0	0	0	127.092	127.092
Bestemmingsreserve personele kosten									
- Metropoolregio Eindhoven	0	0	0	0	0	0	6.946	0	-6.946
- RHCe	0	0	0	0	0	0	0	41.333	41.333
Gerealiseerd resultaat	**14.633.683**	**14.633.683**	**0**	**15.418.365**	**15.418.365**	**0**	**15.327.579**	**15.797.037**	**469.458**
Specificatie saldo 2022									
Batig saldo Metropoolregio Eindhoven									260.577
Batig saldo RHCe									208.881
Batig saldo Landgoed Gulbergen									
Gerealiseerd saldo van baten en lasten na mutaties reserves			**0**			**0**			**469.458**

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Algemeen

In het “Overzicht van baten en lasten” zijn weergegeven de lasten, de baten en het saldo per programma, de algemene dekkingsmiddelen en de mutaties in de algemene en bestemmingsreserves. Dit resulteert in het saldo van de lopende rekening, welke per dienstonderdeel is vermeld.

Resultaat

Het resultaat over 2022 bedraagt € 469.458 positief en is als volgt opgebouwd:

Metropoolregio Eindhoven	€	260.577
RHCe	€	208.881
Landgoed Gulbergen	€	0

Verschillen overzicht baten en lasten

Programma's	Verschil t.o.v. begroting 2022 na 1e wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo
Metropoolregio Eindhoven			
- Economie	97.905	0	97.905
- Stimuleringsfonds	-1.518	40.428	38.910
- Bijdrage Brainport Development	-0	0	0
- Transitie Landelijk gebied	-14.158	0	-14.158
- Energietransitie	-136.573	0	-136.573
- Mobiliteit, incl. GGA	-12.410	0	-12.410
- Bestuurlijke samenwerking, organisatie, regionale strategie	8.626	-5.932	2.694
- Landgoed Gulbergen	235.534	-160.141	75.392
RHCe	-187.554	-9.158	-196.712
Algemene dekkingsmiddelen	0	-18.674	-18.674
Overhead			
- Metropoolregio Eindhoven	-205.087	0	-205.087
- RHCe	16.983	899	17.882
Heffing VPB	-497	0	-497
Bedrag onvoorzien	-19.623	-57.670	-77.293
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-218.372**	**-210.247**	**-428.620**
Mutaties reserves			
Algemene reserve			
- Metropoolregio Eindhoven	0	0	0
- RHCe	0	0	
Bestemmingsreserve Energietransitie	120.640	0	120.640
Bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen	0	-127.092	-127.092
Bestemmingsreserve personele kosten			
- Metropoolregio Eindhoven	6.946	0	6.946
- RHCe	0	-41.333	-41.333
Gerealiseerd resultaat	**-90.786**	**-378.672**	**-469.458**

Toelichting op verschillen overzicht baten en lasten

Economie

Het thema Economie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Economie
- Stimuleringsfonds
- Bijdrage Brainport Development NV

Op Economie wordt een nadeel behaald van bijna € 98.000, onder te verdelen in een nadeel op de personele kosten van € 54.000 en een nadeel op de programmakosten van ruim € 44.000.
De overschrijding op de personele kosten wordt nagenoeg volledig veroorzaakt doordat in voorbereiding op het nieuwe samenwerkingsakkoord op diverse onderwerpen extra inzet is gepleegd (o.a. schaalsprong, brede welvaart).
De overschrijding op de programmakosten wordt grotendeels veroorzaakt door de eindafrekening ultimo jaar van het project Hybride lesgeven VO in Brainport uit de Herstelaanpak Breed

Economisch Vestigingsklimaat (€ 35.000). De vrijval van de hiervoor gereserveerde middelen in de bestemmingsreserve Herstelaanpak kon vanwege het tijdstip van de eindafrekening niet meer meegenomen worden in een begrotingswijzing. Bij vaststelling van deze jaarrekening zal voorgesteld worden deze middelen alsnog vrij te laten vallen. De twee resterende projecten (Omscholingsaanpak Brainportregio en Meer mensen digitaal fit) zullen in 2023 (financieel) worden afgewikkeld.
Het reguliere werkbudget is in 2022 overschreden met € 9.000 a.g.v. de uitwerking regionale ontwikkelstrategie Brainportregio.

Het onderdeel Stimuleringsfonds laat per saldo een nadeel zien van bijna € 39.000. Lagere kosten van programmamanagement (bepaald op basis van verantwoorde uren door de betrokken medewerkers) leiden aan de batenkant tot een lagere bijdrage uit de voorziening dan in de begroting was opgenomen.
De in de begroting 2022 vastgestelde inwonerbijdrage Stimuleringsfonds van bijna € 2,8 miljoen is conform bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht en leidt niet tot afwijkingen.

De regionale inwonerbijdrage en bijdragen van de gemeenten Eindhoven, Helmond, Veldhoven en Best in het kader van individueel aandeelhouderschap ten behoeve van de basisfinanciering van Brainport Development NV zijn conform de in de meerjarenfinanciering 2021-2024 vastgestelde bedragen in rekening gebracht en doorbetaald aan Brainport Development.

Transitie Landelijk Gebied
Het thema Transitie Landelijk gebied laat een voordeel zien van ruim € 14.000. Dit wordt veroorzaakt door een voordeel op de personele kosten van € 37.000 en een nadeel op de programmakosten van € 14.000. De overschrijding van de programmakosten wordt veroorzaakt doordat de opdracht “Verkennen nieuwe economische structuur landelijk gebied” niet volledig gedekt kon worden uit het beschikbare reguliere werkkapitaal.

Energietransitie
Het thema Energietransitie laat in de exploitatie een voordeel zien van ruim € 136.000, veroorzaakt door een voordeel op de personele kosten van € 16.000 en een onderbesteding op het bestedingsplan 2022 van € 120.000. Deze onderbesteding, waarvan voor bijna € 64.000 al verplichtingen zijn aangegaan, worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Energietransitie en komen daarmee beschikbaar in het bestedingsplan 2023. De toevoeging aan de reserve is conform BBV verantwoord op het onderdeel “mutatie reserves”.

Mobiliteit, incl. GGA
Het thema Mobiliteit, waaronder ook de taak Gebiedsgerichte aanpak Mobiliteit (GGA) wordt verantwoord, laat een voordeel zien van ruim € 12.000. Dit wordt veroorzaakt door een voordeel op de personele kosten van € 8.000 en het niet volledig hoeven inzetten van het reguliere werkkapitaal (voordeel € 4.000).
Voor wat betreft GGA is 2022 een extra gemeentelijke bijdragen in rekening gebracht van € 74.000. Hiervan is 63.000 besteed, het restant van € 11.000 blijft beschikbaar voor projecten in 2023.

Bestuurlijke samenwerking, organisatie, regionale strategie
Het deelprogramma Bestuurlijke samenwerking, organisatie, regionale strategie laat per saldo een nadeel zien van bijna € 2.700 en loopt daarmee in lijn met hiervoor in de begroting is opgenomen. Het getoonde nadeel is onder te verdelen in een hogere toerekening van personeelskosten van bijna € 14.000 (o.a. als gevolg van werkzaamheden in het ader van het nieuwe samenwerkingsakkoord), een voordeel op de programmakosten van ruim € 5.200 en een niet begrote provinciale bijdrage van € 5.900 in het kader van de omgevingsagenda.
De inwonerbijdrage regionale opgaven van ruim € 3 miljoen is bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht en volledig ontvangen.

Landgoed Gulbergen

Landgoed Gulbergen wordt budgettair neutraal verwerkt in de exploitatie. Een eventueel overschot wordt gestort in de bestemmingsreserve Gulbergen, een tekort wordt onttrokken aan deze reserve. De totale kosten in 2022 bedroegen € 857.233 en de opbrengsten € 730.141. Het exploitatietekort van € 127.092 wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve en wordt conform BBV verantwoord op het onderdeel “mutatie reserves”.
In de begroting 2022 na 1e wijziging is op Gulbergen een nadeel begroot van bijna € 52.000. Ten opzichte van de budgettair neutrale realisatie leidt dit tot een voordeel van ditzelfde bedrag.

RHCe

Ten opzichte van de begroting 2022 wordt een voordeel behaald van ruim € 196.000. Het betreft hier voordelen op de personele kosten van € 126.000, programmakosten van ruim € 61.000 en een programmabaten van ruim € 9.000
Het voordeel op de personele kosten wordt grotendeels veroorzaakt doordat enkele medewerkers in 2022 zijn vetrokken en deze vacatures niet zijn ingevuld.
Het voordeel op de programmakosten wordt voornamelijk veroorzaakt door het niet volledig in hoeven te zetten van het projectbudget met betrekking tot de aanschaf en implementatie van het zaaksysteem.
Het voordeel op aan de batenkant wordt veroorzaakt door hoger dan geraamde contractopbrengsten opslag, beheer en toezicht (€ 7.000). Ook waren de opbrengsten van kopieën, scans etc. in de studiezaal hoger dan geraamd (€ 2.000).

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen tonen een voordeel van bijna € 19.000. Het betreft hier ontvangen rente op de in de schatkist aangehouden middelen.

Overhead

Metropoolregio Eindhoven

De Metropoolregio Eindhoven laat op het programma Overhead een voordeel zien van bijna € 205.000. Zowel de personele kosten als de programmakosten vallen lager uit dan geraamd, respectievelijk € 30.000 en € 175.000.
Het voordeel op de programmakosten van € 175.000 is voornamelijk toe te schrijven aan het niet volledig besteden van het opleidingsbudget (€ 48.000, jaarlijks wordt 3% van de loonsom gereserveerd voor opleidingen, hiervan is in 2022 slechts een klein deel van besteed). Daarnaast zijn de budgetten m.b.t. de bedrijfsvoering, waaronder investeringsbudgetten ICT, en externe inhuur van ondersteunend personeel niet volledig besteed in afwachting van een mogelijke ontvlechting tussen Metropoolregio Eindhoven en RHCe (voordeel € 127.000).

RHCe

De overheadkosten laten per saldo een nadeel zien van bijna € 18.000 ten opzichte van de raming. De personele kosten worden overschreden met bijna € 49.000, veroorzaakt doordat de functie van directeur extern is ingevuld. Deze kosten overstijgen het bedrag dat voor de vacature is opgenomen in de begroting. De programmakosten laten een voordeel zien van € 31.000, dit wordt nagenoeg geheel veroorzaakt door het niet benutten van het opleidingsbudget (raming 3% van de loonsom € 41.000, besteed € 12.000)

Heffing VPB

Het programma heffing VPB laat een klein voordeel zien van bijna € 500. In de begroting was een raming opgenomen van € 5.000, in 2022 heeft de Belastingdienst per saldo een bedrag van € 4.500 aan vennootschapsbelasting in rekening gebracht. Het betreft hier de voorlopige aanslag 2022 en verrekeningen over 2020 en 2021.

Onvoorzien

De post onvoorzien laat een voordeel zien van ruim € 77.000 wat wordt veroorzaakt door:

- Vrijval uit de Reorganisatievoorziening SRE van bijna 58.000. De financiële verplichtingen als gevolg van de transformatie SRE-MRE zijn afgewikkeld, het nog in de voorziening resterende saldo is vrijgevallen ten gunste van de exploitatie.
- Er is in 2022 zowel door de Metropoolregio Eindhoven als het RHCe geen aanspraak gedaan op de posten onvoorzien. Dit leidt tot een voordeel in de exploitatie van ruim € 19.000.

Mutatie reserves

Aan de bestemmingsreserve Energietransitie is een bedrag van € 120.640 toegevoegd, zijnde de niet bestede (maar deels wel verplichtte) middelen uit het bestedingsplan 2022.
Aan de bestemmingsreserve Gulbergen is een bedrag van ruim € 127.000 onttrokken ter egalisatie van de in 2022 op het deelprogramma Landgoed Gulbergen verantwoorde lasten en baten.
Om de saldi van de reserves personele kosten Metropoolregio Eindhoven en RHCe in overeenstemming te brengen met de onderliggende financiële verlofverplichtingen, is aan de reserve van de dienst Metropoolregio Eindhoven een bedrag toegevoegd van bijna € 7.000, aan de reserve van de dienst RHCe is een bedrag onttrokken van ruim € 41.000.

Ter verduidelijking zijn in onderstaand overzicht de mutaties per reserve weergegeven welke in 2022 hebben plaatsgevonden.

Onttrekking aan reserves	Raming begrotingsjaar na wijziging	Waarvan structureel	Realisatie begrotingsjaar	Waarvan structureel
Bestemmingsreserve Energietransitie	80.354	0	80.354	0
Bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen	0	0	127.092	
Bestemmingsreserve personele kosten RHCe	0	0	41.333	
Totaal onttrekking aan reserves	**80.354**	**0**	**248.778**	**0**

Toevoeging aan reserves	Raming begrotingsjaar na wijziging	Waarvan structureel	Realisatie begrotingsjaar	Waarvan structureel
Bestemmingsreserve Energietransitie	0	0	120.640	0
Bestemmingsreserve personele kosten Metropoolregio Eindhoven	0	0	6.946	0
Totaal toevoeging aan reserves	**0**	**0**	**127.587**	**0**

Incidentele baten

Incidentele baten	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Programma Onvoorzien	57.670	0	0
Totaal incidentele baten	**57.670**	**0**	**0**

Het programma Onvoorzien laat een incidentele baat zien van € 57.670. Het betreft hier de vrijval van het saldo van de Reorganisatievoorziening SRE.

Inwonerbijdrage

In 2022 is de inwonerbijdrage ten opzichte van 2021 met 1,77% geïndexeerd. Een en ander leidt tot het volgende vergelijkend overzicht van de gemeentelijke bijdragen per inwoner.

	2022		2021
	totaal	inwoner	inwoner
Metropoolregio Eindhoven			
Regionale opgaven	3.067.126	3,910	3,861
Bijdrage Brainport Development	2.001.964	2,552	2,520
Bijdrage Stimuleringsfonds	2.787.647	3,554	3,554
	7.856.737	10,017	9,935
Regionaal Historisch Centrum Eindhoven	**3.129.482**	4,153	4,101
	10.986.219	14,169	14,035

Formatie

	2022		2021	
	Aantal FTE's (per 31-12)	loonkosten (x € 1.000)	Aantal FTE's (per 31-12)	loonkosten (x € 1.000)
Eigen personeel				
Metropoolregio Eindhoven	20,7	2.187	20,9	2.196
Regionaal Historisch Centrum Eindhoven	10,6	840	9,9	864
	31,3	**3.027**	**30,7**	**3.060**

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

Balans per 31 december 2022

Bedragen in €	31 december 2022		31 december 2021	
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa				
- Investeringen met een economisch nut		22.089.097		22.341.402
Financiële vaste activa				
- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	827.568		827.568	
- Overige langlopende leningen	45.962		95.444	
		873.530		923.012
Totaal vaste activa		**22.962.627**		**23.264.414**
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
- Vorderingen op openbare lichamen	660.911		591.977	
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	4.201.203		4.453.147	
- Overige vorderingen	654		437	
		4.862.767		5.045.561
Liquide middelen				
- Banksaldi		365.832		372.026
Overlopende activa				
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		6.648.829		69.633
Totaal vlottende activa		**11.877.429**		**5.487.221**
TOTAAL ACTIVA		**34.840.056**		**28.751.635**

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Bedragen in €	31 december 2022		31 december 2021	
PASSIVA				
Vaste passiva				
Eigen vermogen				
- Algemene reserve	1.300.000		1.080.569	
- Bestemmingsreserves	12.524.859		12.646.051	
- Gerealiseerd resultaat	469.458		598.348	
		14.294.316		14.324.968
Voorzieningen				
- Voorzieningen ter egalisering van kosten	351.031		415.483	
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	6.355.753		6.245.253	
		6.706.784		6.660.736
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer				
- Onderhandse leningen binnenlandse banken en financiële instellingen		4.475.242		4.673.194
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
- Overige schulden		7.822.312		1.411.940
Overlopende passiva				
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	427.628		567.024	
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschot-bedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	1.113.773		1.113.773	
		1.541.401		1.680.797
TOTAAL PASSIVA		**34.840.056**		**28.751.635**

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Bij het opmaken van de jaarrekening zijn de verslaggevingsvoorschriften gevolgd zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit investeringen met een economisch nut en zijn gewaardeerd tegen de historische kostprijs onder aftrek van eventuele subsidies en bijdragen van derden. De op de materiële vaste activa toegepaste afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur.

Financiële vaste activa

Deelnemingen
De deelneming Brainport Development NV is gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.
Tegenover de deelneming in Breedband Regio Eindhoven BV ad € 129.000 (nominaal) staat een gelijk aandeel in de waarde van de activa van € 4.168.000 van deze vennootschap.

Vlottende activa

Vorderingen
De vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde voor zover nodig onder aftrek van een voorziening voor risico wegens oninbaarheid.

Reserves

De reserves worden gevoed en beheerd conform de door het Algemeen Bestuur vastgestelde richtlijnen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd wegens:
- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

De **overige activa en passiva** zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Grondslagen voor bepaling van het saldo/resultaat

Baten en lasten

Uitgaande van de waarderingsgrondslagen worden de baten en lasten verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen

Afschrijving geschiedt volgens de lineaire afschrijvingsmethode, met uitzondering van de investeringen in de nieuwbouw van het Regionaal Historisch Centrum. Deze worden op basis van annuïteiten afgeschreven. Op investeringen welke in de loop van het jaar in gebruik zijn genomen, wordt in het jaar na aanschaf gestart met afschrijven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn als volgt:

Inventaris	15 jaar lineair
Verbouwing RHCe	20 jaar lineair
Kantoorgebouw RHCe	40 jaar annuïtair
Inrichting kantoorgebouw RHCe	15 jaar annuïtair
Zonnepanelen	20 jaar lineair
Kantoormachines	5 jaar lineair
Computerinstallatie (hardware)	4 jaar lineair
Computerinstallatie (software)	4 jaar lineair

Rente/dotatie aan voorzieningen

Aan voorzieningen wordt overeenkomstig het BBV geen rente toegevoegd.
Wel kan, om de voorziening op het juiste peil te houden c.q. op basis van door het BBV voorgeschreven richtlijnen, een dotatie ten laste van de exploitatie worden gedaan.

Toelichting op de balans per 31 december 2022

ACTIVA

VASTE ACTIVA

De vaste activa bestaan uit materiële en financiële vaste activa.

Materiële vaste activa Investeringen met een economisch nut	31 december 2022
Gronden en terreinen	
Bedrijfsgebouwen	
Woonruimten	
Machines, apparaten en installati	
Overige materiële va	
Totaal	

Op 21 december 2020 is de erfpachtovereenkomst voor het Landgoed Gulbergen met Attero beëindigd. Hierdoor heeft de Metropoolregio het volledig eigendom verkregen van:

- gronden (301 ha), getaxeerd op € 16.022.091;
- opstallen golfbaan (bedrijfsgebouwen), getaxeerd op € 627.378;
- twee woningen aan de Vamweg, getaxeerd op € 420.000.

De verkrijging van de bovenstaande activa heeft plaatsgevonden tegen de taxatiewaarde. De activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs/taxatiewaarde onder aftrek van de afschrijvingen.

De gronden van het perceel van Regionaal Historisch Centrum aan de Raiffeisenstraat zijn onder de 'gronden' verantwoord in de balans.

De gerealiseerde nieuwbouw (inclusief verbouwing) Regionaal Historisch Centrum is onder bedrijfsgebouwen opgenomen.

Onder de machines, apparaten en installaties is primair de computerapparatuur verantwoord.

Onder de overige materiële vaste activa worden de investeringen in onder meer software, meubilair en overige roerende goederen verantwoord.

Het verloop van de materiële vaste activa gedurende het verslagjaar was als volgt:

Door het Regionaal Historisch Centrum is in 2022 voor € 17.667 geïnvesteerd in computerapparatuur. In 2022 hebben geen desinvesteringen plaatsgevonden.

Financiële vaste activa	31 december 2022	31 december 2021
- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	827.568	827.568
- Overige langlopende leningen	45.962	95.444
Totaal	873.530	923.012

Onder de kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen zijn de volgende deelnemingen opgenomen:

- Brainport Development (balanswaarde € 698.368 ultimo 2022)
- Breedband Regio Eindhoven B.V. (balanswaarde € 129.200 ultimo 2022).

De deelneming in Brainport Development NV betreft de participatie met 1.539 aandelen van nominaal € 453,78 in het aandelenkapitaal.

De deelneming in Breedband Regio Eindhoven BV betreft 129.200 aandelen van nominaal € 1.

De overige langlopende leningen betreffen de uitstaande SIR leningen. In 2022 zijn geen nieuwe leningen verstrekt. De aflossingen op de SIR leningen bedroegen in 2022 in totaal € 49.482.

Het verloop van de financiële vaste activa is onderstaand weergegeven.

Financiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2021	Investeringen	Desinveste-ringen	Afschrijvingen	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2022
- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	827.568	0	0	0	0	827.568
- Overige langlopende leningen	95.444	0	49.482	0	0	45.962
Totaal generaal	**923.012**	**0**	**49.482**	**0**	**0**	**873.530**

VLOTTENDE ACTIVA

De vlottende activa bestaan uit de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide midden en de overlopende activa.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	31 december 2022	31 december 2021
Vorderingen op openbare lichamen	660.911	591.977
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd < 1 jaar	4.201.203	4.453.147
Overige vorderingen	654	437
Totaal	4.862.767	5.045.561

De omvang van de vorderingen zijn overeenkomstig de specificatie in de subadministratie. Er is geen aanleiding tot het treffen van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid van de vorderingen.

De uitzettingen in de Rijks schatkist zijn in het onderstaande overzicht per kwartaal weergegeven voor 2022.

Schatkistbankieren	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	154.121	95.980	29.392	86.274
Drempelbedrag	292.674	292.674	292.674	292.674
Ruimte onder drempelbedrag	138.553	196.694	263.282	206.400
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

De liquide middelen zijn als volgt te specificeren:

Onder de banksaldi zijn de rekening-couranten verantwoord bij de BNG en de ING Bank.

Overlopende activa	31 december 2022	31 december 2021
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	6.648.829	69.633

De overlopende activa betreffen nog te ontvangen bedragen en/of vooruitbetaalde kosten. Onder de overlopende activa is een vordering opgenomen op de deelnemende gemeenten van € 6.572.000 in verband met de naheffing van Attero in verband met de minderlevering brandbaar restafval over de periode 2015-januari 2017 door de deelnemende gemeenten. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf ‘Gebeurtenissen na balansdatum’.

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

PASSIVA

VASTE PASSIVA

De vaste activa bestaan uit het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Eigen vermogen	31 december 2022	31 december 2021
Algemene reserve MRE	1.000.000	830.620
Algemene reserve RHCe	300.000	249.949
Bestemmingsreserve Personele kosten MRE	293.443	286.496
Bestemmingsreserve Personele kosten RHCe	130.900	172.233
Bestemmingsreserve Deelneming Brainport development	698.367	698.367
Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering	97.043	97.043
Bestemmingsreserve Energietransitie	120.640	80.354
Bestemmingsreserve Digitalisering archieven RHCe	136.492	136.492
Bestemmingsreserve Herstelaanpak Breed Economisch Vestigingsklimaat	192.000	192.000
Bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen	10.855.974	10.983.066
Gerealiseerd resultaat	469.458	598.348
Totaal	14.294.316	14.324.968

Reserves zijn vermogensbestanddelen welke als eigen vermogen zijn aan te merken en die (bedrijfs) economisch vrij te besteden zijn. Ze zijn te onderscheiden in algemene en bestemmingsreserves.
We spreken van een bestemmingsreserve als er sprake is van een reserve waaraan een bepaalde bestemming is gegeven. De reserves zonder een dergelijk oormerk vormen de algemene reserves. Bestemmingsreserves kunnen worden gecreëerd voor vooraf bepaalde doelen.

Het instellen, wijzigen en opheffen van reserves is gelet op het budgetrecht een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur heeft op 15 december 2021 de Beleidsregels reserves en voorzieningen 2022 vastgesteld.

Het verloop van de reserves gedurende het verslagjaar is als volgt te specificeren:

Reserves	Boekwaarde 31-12-2021	Resultaatbestemming lopend boekjaar		Resultaatbestemming vorig boekjaar		Boekwaarde 31-12-2022
		Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	
Algemene reserve						
Algemene reserve MRE	830.620	0	0	169.380	0	1.000.000
Algemene reserve RHCe	249.949	0	0	50.051	0	300.000
Totaal algemene reserves	**1.080.569**	**0**	**0**	**219.431**	**0**	**1.300.000**
Bestemmingsreserves						
Personele kosten MRE	286.496	6.947	0	0	0	293.443
Personele kosten RHCe	172.233	0	41.333	0	0	130.900
Deelneming Brainport development	698.367	0	0	0	0	698.367
Bedrijfsvoering	97.043	0	0	0	0	97.043
Energietransitie	80.354	120.640	80.354	0	0	120.640
Digitalisering archieven RHCe	136.492	0	0	0	0	136.492
Herstelaanpak Breed Economisch Vestigingsklimaat	192.000	0	0	0	0	192.000
Landgoed Gulbergen	10.983.066	0	127.092	0	0	10.855.974
Totaal bestemmingsreserves	**12.646.051**	**127.587**	**248.779**	**0**	**0**	**12.524.859**
TOTAAL VAN DE RESERVES	**13.726.620**	**127.587**	**248.779**	**219.431**	**0**	**13.824.859**

De aard en de reden van elke reserve wordt hieronder toegelicht evenals de mutaties die hebben plaatsgevonden.

Algemene reserve Metropoolregio Eindhoven

Het doel van de Algemene reserve Metropoolregio Eindhoven is:

- fungeren als een egalisatiereserve voor de gemeentelijke bijdrage;
- opvangen van onvoorziene uitgaven die niet rechtstreeks verband houden met de lopende exploitatie en calamiteiten;
- dekking van incidentele uitgaven waarvoor in de reguliere begroting geen middelen zijn opgenomen.

In de door het Algemeen Bestuur vastgestelde Notitie Algemene reserve is vastgelegd dat de hoogte van de baten in de begroting bepalend is voor de hoogte van de Algemene reserve. De aan de dienst Metropoolregio Eindhoven toe te rekenen baten bedragen € 12,2 miljoen. Volgens de in de notitie opgenomen staffel betekent dit dat de hoogte van de reserve zich mag bevinden tussen de € 600.000 en € 1.200.000. De stand per 31-12-2022 bedraagt € 1.000.000. In 2022 is een bedrag van € 169.380 vanuit het positieve jaarresultaat 2021 toegevoegd aan de algemene reserve.

Algemene reserve Regionaal Historisch Centrum Eindhoven

Het doel van de Algemene reserve RHCe is:

- te fungeren als een egalisatiereserve om eventuele tekorten in de exploitatie op te vangen zonder dat daarvoor een extra gemeentelijke bijdrage noodzakelijk is;
- te worden aangewend om bijzondere aankopen van, voor het RHCe van belang zijnde, archiefstukken waarvoor in de reguliere begroting geen middelen zijn opgenomen.

De aan de dienst RHCe toe te rekenen baten bedragen € 3,2 miljoen. Op grond van de Notitie Algemene reserve mag de hoogte van de reserve zich bevinden tussen de € 150.000 en € 300.000. De stand per 31-12-2022 bedraagt € 300.000. In 2022 is een bedrag van € 50.050 vanuit het positieve jaarresultaat 2021 toegevoegd aan de algemene reserve.

Bestemmingsreserve Personele kosten MRE

De bestemmingsreserve Personele kosten is ingesteld doordat er in het BBV geen mogelijkheid is om voorzieningen te treffen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, zoals niet opgenomen vakantiedagen.
In 2022 is een bedrag van € 6.947 toegevoegd aan de reserve. De bestemmingsreserve is hiermee van voldoende omvang om de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen af te dekken.

Bestemmingsreserve Personele kosten RHCe

De bestemmingsreserve Personele kosten is ingesteld doordat er in het BBV geen mogelijkheid is om voorzieningen te treffen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, zoals niet opgenomen vakantiedagen.
In 2022 is een bedrag van € 41.333 onttrokken aan de reserve. De bestemmingsreserve is hiermee van voldoende omvang om de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen af te dekken.

Bestemmingsreserve Deelneming Brainport development

Het doel van de bestemmingsreserve is het opvangen van eventuele waarde schommelingen van de deelneming in Brainport development. In 2022 hebben geen mutaties in de bestemmingsreserve plaatsgevonden.

Bestemmingsreserve Bedrijfsvoering

De bestemmingsreserve Bedrijfsvoering heeft als doel uitgaven te dekken in het kader van de optimalisering van de interne bedrijfsvoering van de dienst Metropoolregio Eindhoven voor zover de reguliere exploitatie hierin niet voorziet. In 2022 hebben geen mutaties plaatsgevonden in deze bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Energietransitie

De reserve is primair gevormd ter dekking van kosten die verband houden met het aantrekken van externe specialistische capaciteit om invulling te kunnen geven aan de regionale ambitie om uiterlijk 2050 als eerste regio van Nederland energieneutraal te zijn.
Het Algemeen Bestuur heeft het Dagelijks Bestuur gemandateerd om de bestemmingsreserve Energietransitie te mogen muteren met als doel de in de exploitatie verantwoorde kosten met betrekking tot energietransitie te egaliseren. In 2022 is zijn de resterende middelen uit het bestedingsplan 2021 van € 80.354 onttrokken aan de reserve, de resterende middelen uit het bestedingsplan 2022 van € 120.640 zijn ultimo jaar weer aan de reserve toegevoegd.

Bestemmingsreserve digitalisering archieven RHCe

Doel van de reserve is verdere digitalisering van de archieven van het RHCe om materiële achteruitgang ten gevolge van fysieke raadpleging tegen te gaan. Ten opzichte van ontzuring van de archieven is dit een veel betere oplossing dan bijvoorbeeld ompakken.
Het maximum voor deze reserve is gesteld op € 226.890, in 2022 hebben geen mutaties plaatsgevonden in deze bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Herstelaanpak Breed Economisch Vestigingsklimaat

Gezien de grote impact van de Corona crisis op de economie en het maatschappelijk leven is vanuit het jaarresultaat 2019 een bedrag van € 1.212.140 toegevoegd aan de bestemmingsreserve Herstelaanpak Breed Economisch Vestigingsklimaat met als doel deze middelen in te zetten om de impact van de Corona crisis op de regionale economie te dempen en versterkende, toekomstgerichte maatregelen in te zetten. Vanuit deze reserve zijn in 2021 een drietal subsidies verstrekt voor in totaal € 960.000, waarvan 80% als voorschot is betaald, De resterende 20% van € 192.000 wordt uitgekeerd na afronding van de betreffende projecten en staat zodoende nog gereserveerd in de reserve.
In december 2022 is het project Hybride lesgeven in de Brainportregio afgerond en is het restant van 20% € 35.000 uitbetaald aan de subsidieontvanger. De vrijval van de hiervoor gereserveerde middelen in de bestemmingsreserve Herstelaanpak kon vanwege het tijdstip van de eindafrekening niet meer meegenomen worden in een begrotingswijzing. Bij vaststelling van deze jaarrekening zal voorgesteld worden een bedrag van € 35.000 alsnog vrij te laten vallen uit deze reserve. De twee resterende projecten (Omscholingsaanpak Brainportregio en Meer mensen digitaal fit) zullen in 2023 (financieel) worden afgewikkeld.

Bestemmingreserve Gulbergen

De middelen in de bestemmingsreserve Gulbergen zijn geoormerkt om uitgaven te dekken in het kader van het beheer en onderhoud van het landgoed enerzijds en de kosten van pre-nazorg en toekomstige overdracht van de voormalige stortplaats anderzijds. Het Algemeen Bestuur heeft het Dagelijks Bestuur gemandateerd om de bestemmingsreserve Gulbergen te mogen muteren met als doel de in de exploitatie verantwoorde kosten welke betrekking hebben op Landgoed Gulbergen te egaliseren. In 2022 is hiertoe een bedrag van € 127.092 aan de reserve onttrokken.

Voorzieningen	31 december 2022	31 decembe
Voorziening reorganisatie SRE	0	
Voorziening verlofsparen		
Voorziening groot onderhoud gebouwen		
Stimuleringsfonds		
Voorziening SIR/SAR		
Adviesregeling digita		
Totaal		

Het verloop van de voorzieningen is onderstaand weergegeven:

Voorzieningen	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2022
Ter egalisering van kosten:					
Voorziening reorganisatie SRE	127.426	53.209	57.670	122.965	0
Voorzienign verlofsparen	0	10.874	0	0	10.874
Voorziening groot onderhoud gebouwen	288.057	52.100	0	0	340.157
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is:					
Stimuleringsfonds	5.720.643	2.787.647	0	2.518.275	5.990.015
Voorziening SIR/SAR	421.212	0	0	111.183	310.029
Adviesregeling digitalisering MKB	103.398	50.000	0	97.689	55.709
TOTAAL VAN DE VOORZIENINGEN	**6.660.736**	**2.953.830**	**57.670**	**2.850.112**	**6.706.784**

De aard en de reden van iedere afzonderlijke voorziening wordt onderstaand toegelicht evenals de mutaties die hebben plaatsgevonden.

Voorziening Reorganisatie SRE

In 2013 zijn door het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur diverse besluiten genomen ten aanzien van de transformatie van het SRE naar de Metropoolregio Eindhoven. Conform de verslaggevingsvoorschriften is er sprake van een reorganisatie en is hiervoor een voorziening getroffen. In 2022 is een bedrag van € 122.965 ten laste gebracht van de voorziening. Dit bedrag betreft primair de loonkosten van boventallige medewerkers.

Een bedrag van € 53.209 is toegevoegd aan de voorziening. Deze toevoeging betreft ontvangen detacheringsvergoedingen van de boventallige medewerkers.

Ultimo 2022 zijn er gene verplichtingen meer als gevolg van de reorganisatie. Het resterende bedrag in de voorziening van ad € 57.670 valt vrij ten gunste van het resultaat 2022. Na deze mutatie heeft de voorziening geen saldo meer en wordt opgeheven.

Voorziening verlofsparen

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan.
Aangezien bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd te worden. In de jaarrekening 2022 is een nieuwe voorziening verlofsparen gecreëerd waarin een bedrag van € 10.874 is gestort voor het afdekken van de voornoemde arbeidskosten gerelateerde verplichtingen.

Voorziening Groot onderhoud gebouw RHCe

Om een regelmatig verloop te krijgen in de exploitatiekosten van het regulier en incidenteel onderhoud aan het gebouw van het RHCe, is de voorziening Groot onderhoud gebouwen gevormd. Op basis van het geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks € 52.100 aan de voorziening toegevoegd. In 2022 zijn er geen uitgaven voor groot onderhoud geweest.

Voorziening Stimuleringsfonds

In uitzondering op artikel 44 lid 2 van het BBV, waarin bepaald wordt dat voorschotbedragen ontvangen van Europese en Nederlandse overheidslichamen niet meer als voorziening behandeld mogen worden maar als vooruit ontvangen subsidie, wordt de post Stimuleringsfonds wel onder de

voorzieningen verantwoord. De reden hiervoor is dat het eigen middelen betreft, welke echter niet als reserve kwalificeren.

Middelen uit deze voorziening zijn beschikbaar voor de cofinanciering van projecten in het kader van de herstructureringsprocessen in de regio met koppeling aan Europese, nationale en provinciale programma's/maatregelen. Ook worden hieruit regionale programma's gefinancierd.

In 2022 is een bedrag van € 2.787.647 aan de voorziening toegevoegd; dit betreft de gemeentelijke bijdragen. De uitgaven ten laste van de voorziening bedroegen in 2022 in totaal € 2.518.275. Hierin is een bedrag opgenomen van € 221.563 voor programmamanagement.

Voorziening SIR/SAR

Uit de voorziening zijn subsidies (SAR) en renteloze leningen (SIR) verstrekt.
Vrijgevallen leningen worden opnieuw gestort in de voorziening. Ten laste van de voorziening zijn subsidievaststellingen voor een bedrag van ruim € 84.183 gebracht. Daarnaast komen de kosten van extern advies en intern programmamanagement ten laste van de voorziening. Voor 2022 is dit € 27.000.

Het Dagelijks Bestuur van de Metropoolregio heeft begin 2018, op advies van de Adviesgroep Stimuleringsfonds, besloten de Investeringsregeling voor individuele MKB-bedrijven (SIR) te beëindigen. De reden voor het afschaffen van de SIR-regeling is dat uit een interne evaluatie bleek dat het stimulerende effect van de regeling niet opweegt tegen de relatief hoge uitvoeringskosten van de regeling. Lopende SIR-projecten worden gewoon volgens de voorwaarden van de regeling afgewikkeld.

Voorziening Adviesregeling digitalisering MKB

Op 30 september 2020 heeft het Algemeen Bestuur besloten tot het beschikbaar stellen van in totaal € 2 miljoen voor de regionale herstelaanpak Breed Economisch Vestigingsklimaat. Sindsdien is het Herstelplan verder uitgewerkt in drie lijnen: opleiden, digitaliseren en kennisdelen & samenwerken. De lijn digitaliseren wordt vorm gegeven door de Adviesregeling Digitalisering MKB. Het Dagelijks Bestuur heeft op 8 februari 2021 besloten om een bedrag van € 300.000 gefaseerd beschikbaar te stellen voor de Adviesregeling Digitalisering MKB. Voor fase 1 is een bedrag van € 150.000 beschikbaar gesteld. Voor fase 2 is eveneens een bedrag van € 150.000 gereserveerd om beschikbaar te stellen indien nodig. In oktober 2022 heeft het Dagelijks Bestuur besloten om een bedrag van € 50.000 uit het nog gereserveerde budget beschikbaar te stellen om nog verwachte aanvragen te kunnen honoreren tot een beoogde sluitingsdatum van 31 december 2022. Het bedrag van € 50.000 is toegevoegd aan de onderhavige voorziening. In 2022 zijn subsidies voor een bedrag van € 97.689 verstrekt die ten laste van de voorziening zijn gebracht.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	31 december 2022	31 december 2021
Onderhandse leningen binnenlandse banken en financiële instellingen	4.475.242	4.673.194

Het verloop van de vaste schulden was als volgt:

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > één jaar	Boekwaarde 31-12-2021	Vermeer-deringen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2022
Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen	4.673.194	0	197.952	4.475.242
TOTAAL VASTE SCHULDEN	**4.673.194**	**0**	**197.952**	**4.475.242**

Onder de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer is de hypothecaire geldlening opgenomen bij de BNG. Deze annuïtaire geldlening is bedoeld voor de financiering van de nieuwbouw van het Regionaal Historisch Centrum. Deze geldlening is oorspronkelijk in het jaar 2000 afgesloten en in 2014 geherfinancierd. De hoofdsom van de nieuwe geldlening bedraagt € 5.769.030. Het rentepercentage van de nieuwe lening bedraagt 2,35% en heeft een looptijd tot het jaar 2040. De rentelast 2022 bedroeg € 105.168 en deze is doorberekend aan het Regionaal Historisch Centrum.

VLOTTENDE PASSIVA

De vlottende passiva bestaan uit de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	31 december 2022	31 december 2021
Overige schulden	7.822.312	1.411.940

Onder de overige schulden is de naheffing opgenomen van Attero in verband met de minderlevering brandbaar restafval over de periode 2015-januari 2017 door de deelnemende gemeenten. De naheffing is voorlopig becijferd op een bedrag van € 6.572.000. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf ‘Gebeurtenissen na balansdatum’.

De overige schulden bestaan daarnaast uit crediteuren.

Overlopende passiva	31 december 2022	31 december 2021
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	427.628	567.024
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	1.113.773	1.113.773
	1.541.401	1.680.797

De in de balans opgenomen ontvangen voorschotbedragen van de Provincie Noord-Brabant voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Provincie Noord-Brabant	Saldo 31-12-2021	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen	Saldo 31-12-2022
Bijdrage Economie & Innovatie ZOB 2018	274.032	0	0	274.032
Bijdrage Economie & Innovatie ZOB 2019	415.455	0	0	415.455
Bijdrage Economie & Innovatie ZOB 2020	424.286	0	0	424.286
TOTAAL VASTE SCHULDEN	**1.113.773**	**0**	**0**	**1.113.773**

Gebeurtenissen na balansdatum

In maart 2023 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat Attero weer aanspraak kan maken op de naheffing inzake de minderlevering brandbaar restafval over de periode 2015-januari 2017 door de deelnemende gemeenten. De uitspraak van de Hoge Raad is definitief. De naheffing is voorlopig becijferd op een bedrag van € 6.572.000. Deze gebeurtenis na balansdatum is op grond van de verslaggevingsvoorschriften verwerkt in de balans per 31 december 2022. De naheffing zal in 2023 betaald worden door MRE en zal vervolgens worden verrekend met de deelnemende gemeenten. De vordering op de deelnemende gemeenten is op grond van de verslaggevingsvoorschriften verwerkt onder de overlopende activa per 31 december 2022. De naheffing is daarnaast in de balans verwerkt onder de overige schulden als onderdeel van de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

Onduidelijk is nog op welke wijze eventueel verschuldigde btw behandeld moet worden. Hierover heeft eerder afstemming plaatsgevonden met de belastingdienst en afgesproken is dat de definitieve uitspraak wordt afgewacht voordat een standpunt over de fiscale behandeling van de claim wordt ingenomen. Nu dat de Hoge Raad uitspraak heeft gedaan, zal opnieuw afstemming worden gezocht met de belastingdienst.

De deelnemende gemeenten en gewesten hebben zich verenigd in de Vereniging van Contractanten Afvalsturing Brabant (VvC). De vereniging behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers met betrekking tot de verwerving van huishoudelijk restafval en GFT-afval. Nu dat de Hoge Raad uitspraak heeft gedaan inzake de minderlevering brandbaar restafval is het voornemen om de vereniging te ontbinden.

Eventuele financiële gevolgen van de definitieve verrekening van de claim Attero, de fiscale behandeling van eventuele btw én de ontbinding van de VvC zullen worden verwerkt in de jaarrekening 2023.

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Doelvermogen Provincie Noord-Brabant Nazorg

Aan de provincie Noord Brabant dient een bedrag (doelvermogen) te worden overgedragen t.b.v. de nazorg van de voormalige stortplaats. Hiertoe zijn bij de provincie middelen gereserveerd. Tussen de provincie en de Metropoolregio Eindhoven is nog geen overeenstemming over de hoogte van dit doelvermogen.

WNT-verantwoording 2022 Metropoolregio Eindhoven

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van het voor de Metropoolregio Eindhoven geldende algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2022 voor de Metropoolregio Eindhoven is € 216.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur

De leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur zijn onbezoldigd. De samenstelling per 31 december 2022 is:

Gemeente	Lid	Bezoldiging 2022	Plaatsvervangend lid	Bezoldiging 2022
Algemeen Bestuur				
Asten	Mevr. A.A.H.C.M. van Extel-van Katwijk	0,00	Dhr. J.P.E. Bankers	0,00
Bergeijk	Dhr. M. van Dalen	0,00	Mevr. A. Callewaert-de Groot	0,00
Best	Dhr. J.G.M.T. Ubachs	0,00	Dhr. S. van der Heijden	0,00
Bladel	Dhr. ir. R.P.G. Bosma	0,00	Mevr. H.W.B.M. van der Hamsvoort	0,00
Cranendonck	Dhr. M. Lemmen	0,00	Dhr. F.A.P. van Kessel	0,00
Deurne	Mevr. G.T. Buter	0,00	Dhr. drs. M.H. Biemans	0,00
Eersel	Dhr. S.P.G. Kox	0,00	Dhr. S.J. Kraaijeveld	0,00
Eindhoven	ir. J.R.V.A. Dijsselbloem	0,00	Dhr. M. van Lanschot	0,00
			Dhr. S.P.M.F. Steenbakkers	0,00
Geldrop-Mierlo	Dhr. J.C.J. van Bree	0,00	Dhr. F.J.M.C. Stravers	0,00
Gemert-Bakel	Dhr. M. Bankers	0,00	Dhr. M.S. van Veen	0,00
Heeze-Leende	Dhr. P.J.J. Verhoeven	0,00	Dhr. J. de Bruijn	0,00
Helmond	Mevr. P.J.M.G. Blanksma-van der Heuvel	0,00	Dhr. M. de Kort	0,00
			Mevr. M. van Lierop	0,00
Laarbeek	Dhr. F.L.J. van der Meijden	0,00	Dhr. J.H.C.M. Briels	0,00
			Dhr. R.A.G. van den Berkmortel	0,00
Nuenen c.a.	Dhr. M.J. Houben	0,00	Mevr. J. Tesser	0,00
Oirschot	Mevr. J.C.R. Keijzers-Verschelling	0,00	Dhr. A. van Beek	0,00
			Dhr. J. van den Ven	0,00
Reusel-De Mierden	Dhr. F. Rombouts	0,00	Mevr. A.J.M.H. van de Ven	0,00
Someren	Mevr. D. Blok	0,00	Dhr. A.A.H. Swinkels	0,00
Son en Breugel	Dhr. drs. J.F.M. Gaillard	0,00	Dhr. J. Boersma	0,00
Valkenswaard	Dhr. drs. A.B.A.M. Ederveen	0,00	Dhr. P.C.N.M. van Steensel	0,00
Veldhoven	Dhr. M.J.A. Delhez	0,00	Dhr. J. Rooijakkers	0,00
Waalre	Dhr. M. Oosterveer	0,00	Dhr. K. Vortman	0,00
Dagelijks Bestuur				
Eindhoven	ir. J.R.V.A. Dijsselbloem	0,00		
Helmond	Mevr. P.J.M.G. Blanksma-van der Heuvel	0,00		
Laarbeek	Dhr. F.L.J. van der Meijden	0,00		
Oirschot	Mevr. J.C.R. Keijzers-Verschelling	0,00		
Adviseurs Dagelijks Bestuur				
Eindhoven	Dhr. S.P.M.F. Steenbakkers	0,00		
Bergeijk	Dhr. S.C.A. Luijten	0,00		
Bladel	Dhr. A.P. d'Haens	0,00		
Bergeijk	Dhr. M.M. Kuijken	0,00		

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

Gegevens 2022 bedragen x € 1	Drs. J. Wiggers
Functiegegevens	Directeur/secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 124.309
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.261
Subtotaal	*€ 146.570*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 146.570**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2021	
bedragen x € 1	**Drs. J. Wiggers**
Functiegegevens	Directeur/secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 118.520
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21.934
Subtotaal	*€ 140.454*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000
Bezoldiging	**€ 140.454**

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2022 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2022 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

CONTROLEVERKLARING ACCOUNTANT

Crowe
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0) 40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

Crowe Foederer
Beukenlaan 60
5651 CD Eindhoven
Tel. +31 (0)40 264 96 10
www.crowe-foederer.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2022 van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven te Eindhoven gecontroleerd.

Naar ons oordeel:
- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV); en
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

De jaarrekening bestaat uit:
1 het overzicht van baten en lasten over 2022;
2 de balans per 31 december 2022;
3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 146.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn overeengekomen dat wij aan het Bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:
- jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen
- overige bijlage

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur voor de jaarrekening
Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het Dagelijks Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, welke door het Algemeen Bestuur is vastgesteld.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het Dagelijks Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Gemeenschappelijke Regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door het Algemeen Bestuur, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het Dagelijks Bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de Gemeenschappelijke Regeling in staat is haar financiële risico's op te vangen. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de

financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de Gemeenschappelijke Regeling;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de Gemeenschappelijke Regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 7 april 2023

Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

ValidSigned door drs. R. Meusen RA
op 07-04-2023

drs. R. Meusen RA